

2018
KULTTUURIPERINNÖN
EUROOPPALAINEN
TEEMAVUOSI
#EuropeForCulture

Museovirasto

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

KANTAR TNS.

Sisällys

Johdanto 3

Taustatietoja vastaajista 4

Aineiston rakenne 4

Tutkimustulokset 5

Kulttuuriperinnön ja kulttuuriympäristön tuttuus asiana ja käsitteenä 5

Kulttuuriperintöön ja kulttuuriympäristöön liitettävät asiat 10

Kulttuuriperinnön tärkeys ja merkitys 11

Asenteet kulttuuriperintöä kohtaan, merkitys 13

Kulttuuriperinnön säilyttäminen 14

Kulttuuriperinnön vaaliminen 17

Tärkeät vaalittavat kulttuuriperinnöt ja -ympäristöt 17

Kulttuuriperinnön yhteiskunnallinen merkittävyys 20

Vastuut ja kulttuuriperinnöstä huolehtiminen 21

Oma osallistuminen kulttuuriperinnön välittämiseen ja tuottamiseen 22

LIITTEET:

Tulokset aihealueittain ja taustaryhmittäin tarkasteltuna. 24

Viittausohje: Kulttuuriperintöbarometri 2017, Museovirasto ja ympäristöministeriö. CC BY 4.0

ISBN 978-951-616-295-2

Tekijä Jaakko Hyry, Kantar TNS Oy

Kannen kuva: Topi Leikas

Taitto: Antero Airos

Johdanto

Tässä yhteenvetoraportissa esitellään keskeiset tulokset kansalaiskyselystä, jossa selvitettiin suomalaisten näkemyksiä kulttuuriperinnöstä ja kulttuuriympäristöstä.

Mielenkiinnon kohteena olivat muun muassa aiheeseen liittyvät käsitteet, niiden tunteminen ja sisältö. Tutkimuksessa selvitettiin aluksi kulttuuriperintö- ja kulttuuriympäristö-käsitteiden tuntemista sekä sitä, mitä asioita liitetään kulttuuriperintöön ja kulttuuriympäristöön.

Tutkimuksessa selvitettiin myös kulttuuriperinnön koettua tärkeyttä ja sen merkitystä sekä kansalaisten mielipiteitä kulttuuriperinnön säilyttämisestä ja suojelusta. Kiinnostuksen kohteina olivat kansalaisten asenteet, jotka liittyivät kulttuuriperinnön vaalimiseen, kulttuuriperinnön eri osa-alueiden suojelemisen tärkeys sekä se, mitä asiaa kansalaiset pitivät kaikkein tärkeimpänä vaalimisen arvoisena asiana.

Tutkimuksen aihealueisiin kuuluivat myös kulttuuriperinnön yhteiskunnallinen merkittävyys ja siihen liittyvät vastuuseen ja osallisuuteen liittyvät kysymykset.

Näkemyksiä selvitettiin joukolla väittämiä, jotka liittyivät vastaajien käsityksiin kulttuuriperinnön yhteiskunnallisesta merkittävydestä, vastuusta ja osallisuudesta sekä siitä, kenen vastuulla kansalaiset katsovat kulttuuriperinnöstä huolehtimisen olevan.

Lisäksi tutkimuksessa selvitettiin kulttuuriperintötietoon ja -toimintaan sekä kulttuuriperintöön panostamiseen liittyviä linjauksia.

Tutkimus toteutettiin TNS Gallupin Forum-paneelissa, jossa on noin 40 000 vastaajaa. 15.–24.11.2017 välisenä aikana kyselyyn haastateltiin yhteensä 2066 henkilöä siten, että haastateltu joukko edustaa maamme 18–79-vuotiasta väestöä.

Tutkimuksen raportointi on jaettu kolmeen osaan. Nyt julkaistussa raportissa verbalisoidaan ja visualisoidaan tutkimuksen päätuloksia. Graafisten kuvioiden osuus on raportissa suuri, koska tutkittavat asiat ovat varsin konkreettisia ja kuvat pitkälti itseselitteisiä.

Kaikki tutkimustulokset esitetään erillisessä liitteessä yksityiskohtaisessa taulukkomuodossa. Se sisältää myös yksityiskohtaiset tiedot tutkimusaineiston rakenteesta ja eri vastaajaryhmien koosta. Lisäksi vastaajien avoimet, vapaamuotoiset sanalliset vastaukset on arkistoitu omana Excel-raporttinaan.

Kaikkien otantaan perustuvien tutkimusten tuloksiin sisältyy tietty epävarmuus mahdollisten satunnaisvirheiden takia. Otantatutkimustulosten epävarmuustekijää hallitaan laskeamalla mahdollisten virheiden esiintymistodennäköisyyden pohjalta ns. luottamusvälejä erisuuruisille otoksille tai niiden osille.

Tietylle tutkimustulokselle laskettu luottamusväli osoittaa ne raja-arvot, joiden väliin oikea, koko perusjoukkoa koskeva tulos jää tietyllä varmuudella. Tutkimusta varten tulosten luottamusvälit on laskettu prosenttilukujakautumalle.

Taulukko 1.

Tilastolliset virhemarginaalit eräissä esimerkkitapauksissa.

SAATU TULOS %	RYHMÄN SUURUUS N						
	100	200	300	500	1000	1500	2000
10 % tai 90 %	+6.0	+4.3	+3.5	+2.7	+1.9	+1.6	+1.4
20 % tai 80 %	+8.0	+5.7	+4.6	+3.6	+2.5	+2.1	+1.8
30 % tai 70 %	+9.2	+6.5	+5.3	+4.1	+2.9	+2.4	+2.0
40 % tai 60 %	+9.8	+7.0	+5.7	+4.4	+3.1	+2.6	+2.2
50 %	+10.0	+7.1	+5.8	+4.5	+3.2	+2.7	+2.2

Oheisessa taulukossa 1 on esitetty luottamusvälien suuruudet prosenttilukuina erikokoisille ryhmille. Siinä luottamusvälin laajuus on sovittu 95 %:n tasolle. Tämä tarkoittaa sitä, että jos tutkimusta toistettaisiin, ainoastaan viidessä tapauksessa sadasta otannan näyttämä tulos osuisi sattuman johdosta luottamusvälin ulkopuolelle. Tilastollisen luotettavuuden kriteeri on siis varsin ankara. Käytännössä tulosten hajonta on huomattavasti kapeampi.

Luottamusvälit ovat kapeampia prosenttijakautuman päissä, koska satunnaiset heitot ovat siellä todennäköisesti pienempiä kuin jakautuman keskikohdalla.

Esimerkiksi 500 haastattelun suuruisesta ryhmästä saatu tulos 50 % on 95 %:n varmuustasolla arvioiden 46 %:n ja 55 %:n välissä ja voi osua näiden rajojen ulkopuolelle vain viidessä tapauksessa sadasta. Jos tulos on 10 tai 90 prosenttia, teoreettinen virhe on pienempi.

Raportissa olevissa graafisissa kuvioissa on esitetty tulosten lisäksi myös tieto siitä, kuinka suureen vastaajajoukkoon kukin osatulos perustuu. Tämä helpottaa tulosten luotettavuuden arviointia.

Taustatietoja vastaajista

Aineiston rakenne (%)

Taulukko 2.

Eri vastaajaryhmät ja niiden prosenttiosuudet koko aineistosta (n=2066).

SUKUPUOLI	%	ELÄMÄNVAIHE	%
Nainen	49	Asuu yksin	32
Mies	51	Asuu kaksin puolison kanssa	40
IKÄ		Lapsiperhe	22
Alle 30 v	19	Asun kotona vanhempien luona/muu	6
30-45 v	26	TALOUDEN BRUTTOVUOSITULOT	
46-55 v	17	Alle 20000 €	19
56-64 v	14	20 - 35000 €	20
Yli 65 v	24	35 - 50000 €	20
ASUINPAIKKA		50 - 85000 €	25
Suur- Hki	22	Yli 85000 €	16
Muu kaupunki	56	TALOUELLINEN TILANNE	
Maaseutu	22	Tulee mukavasti toimeen	44
AMMATTIRYHMÄ		Pärjää, kun tekee ostokset harkiten	36
Johtava asema / Ylempi toimihenkilö	12	Joutuu ajoittain tinkimään lähes kaikesta	21
Alempi toimihenkilö	11	ÄÄNESTÄISI NYT	
Työntekijä	24	KESK	10
Yrittäjä	5	KOK	14
Koululainen / Opiskelija	7	PS	6
Eläkeläinen	29	SDP	12
Muu	12	VIHR	11
KOULUTUS		VAS	6
Peruskoulutus	41	Muut	6
Muu koulutus	41	Ei äänestäisi	7
Akateeminen	19	Ei osaa sanoa	21
		Ei halua sanoa	5

Tutkimustulokset

Kulttuuriperinnön ja kulttuuriympäristön tuttuus asiana ja käsitteenä

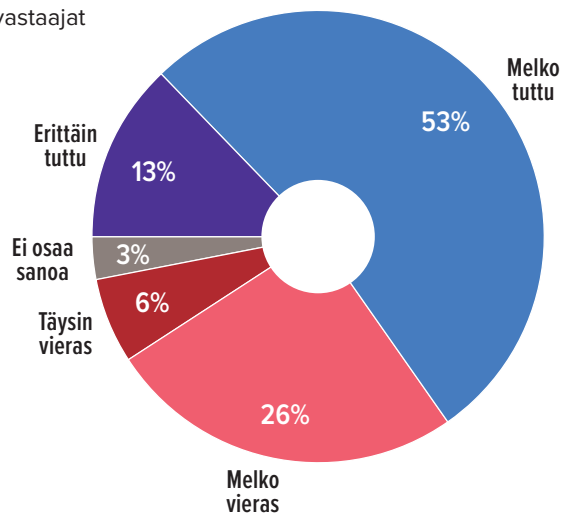
Kulttuuriperintöä pitää itselle erittäin tuttuna asiana tai käsitteenä 13 % ja kulttuuriympäristöä 12 % vastanneista. Erittäin tai melko tuttuna kulttuuriperintöä pitää itselle yhteensä 66 % ja kulttuuriympäristöä yhteensä 63 % vastanneista.

Molempia käsitteitä itselle täysin vieraina pitää 6 %. Täysin tai melko vieraana pitävien osuus on molempien käsitteiden osalta noin kolmannes vastanneista (32/34 %).

Kuva 1.

Kuinka tuttu kulttuuriperintö on sinulle asiana/käsitteenä?

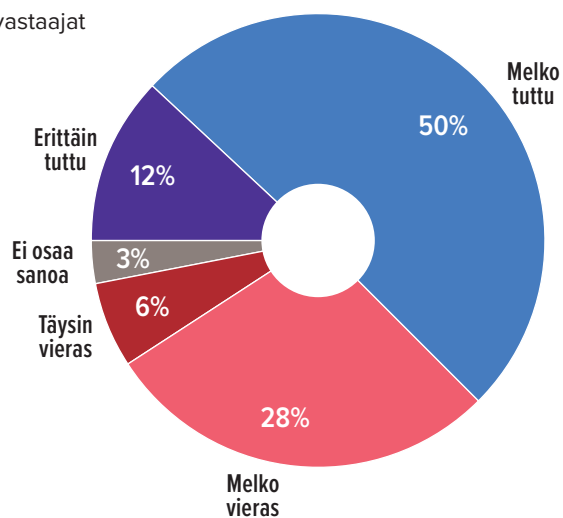
Kaikki vastaajat

Kuva 2.

Kuinka tuttu kulttuuriympäristö on sinulle asiana/käsitteenä?

Kaikki vastaajat

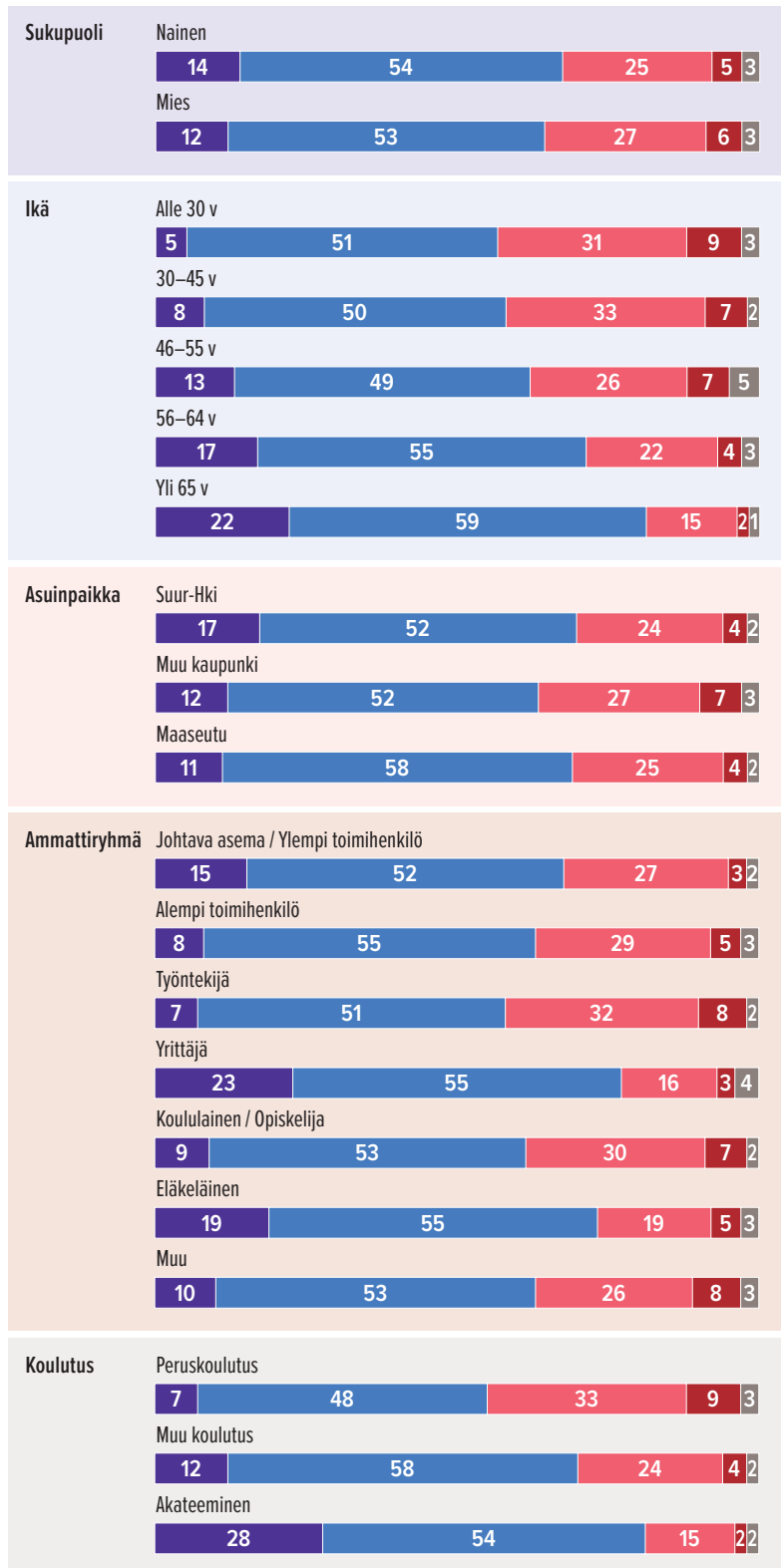
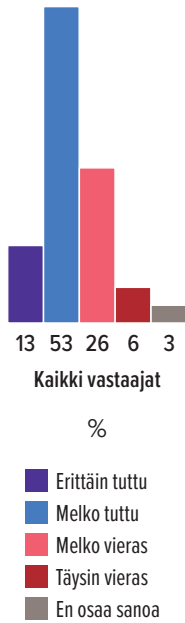

Kulttuuriperintö-käsite koetaan sitä tutummaksi, mitä vanhempi vastaaja on. Alle 30-vuotiaista käsitettä pitää itselle tutuna 56 %, kun vastaava arvio on yli 65-vuotiailla 81 %.

Käsitteen tutuna pitämiseen vaikuttaa myös vastaajan koulutus. Perustason koulutuksen saaneista kulttuuriperintöä pitää itselle tutuna 55 %, kun taas akateemisesti koulutetuista 82 %. Sen sijaan naiset ja miehet arvioivat tuntevansa käsitteen yhtä hyvin.

Kuva 3. a

Kuinka tuttu kulttuuriperintö on sinulle asiana/käsitteenä?

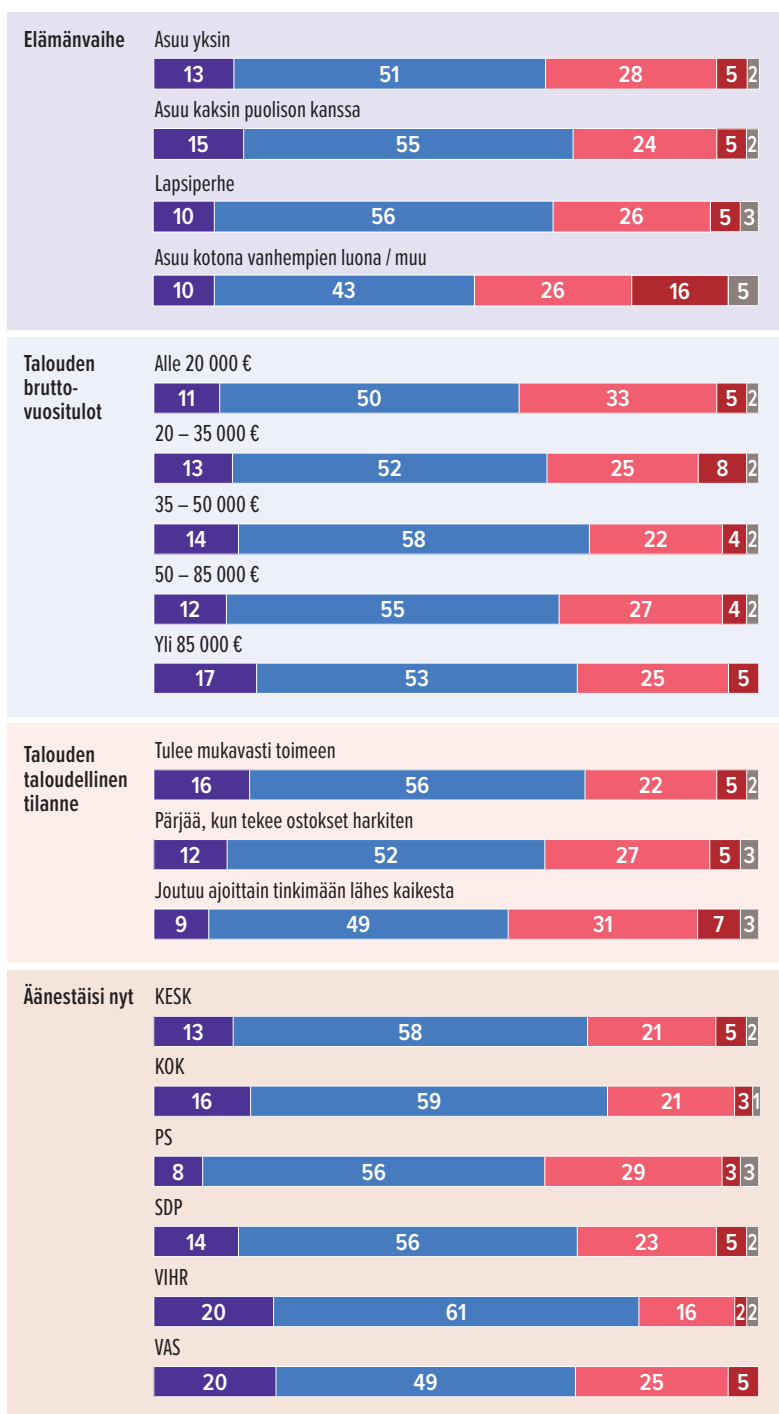

Myös taloudellisella tilanteella on vaikutusta kulttuuriperinnön arvioituun tuttuuteen. Niiden vastaajien keskuudessa, jotka arvioivat tulevansa erittäin tai melko mukavasti toimeen, käsitteen arvioi tuntevansa yhteensä 72 % kun taas niiden keskuudessa, jotka joutuvat ajoittain tai lähes aina tinkimään hankinnoista, tunteminen jää 58 %:iin.

Myös ilmaistulla puoluekannatuksella on jonkin verran vaikutusta kulttuuriperinnön tuntemiseen. Tunteminen on korkeinta vihreiden (81 %), kokoomuksen (75 %) ja keskustan (71 %) kannattajilla. Tunteminen on matalinta perussuomalaisten keskuudessa (64 %). On hyvä huomata, että tunteminen jää vielä matalammaksi niiden keskuudessa, jotka eivät osaa tai halua ilmaista puoluekantaansa.

Kuva 3. b

Kuinka tuttu kulttuuriperintö on sinulle asiana/käsitteenä?

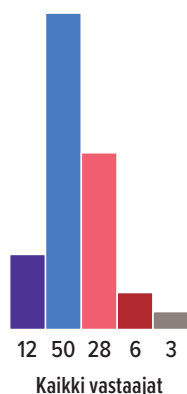
Myös kulttuuriympäristö-käsite koetaan sitä tutummaksi, mitä vanhempi vastaaja on. Alle 30-vuotiaista käsitettä pitää itselle tutuna vain 49 %, kun vastaava arvio on yli 65-vuotiailla 82 %.

Ero nuorten ja vanhojen vastaajien välillä on 8 prosenttiyksikköä suurempi kuin kulttuuriperintö-käsitteen kohdalla. Myös koulutus vaikuttaa voimakkaasti tämänkin käsitteen tutuna pitämiseen. Perustason koulutuksen saaneista kulttuuriympäristöä pitää itselle tutuna 50 % ja akateemisesti koulutetuista 72 %.

Johtavassa asemassa olevat ja ylemmät toimihenkilöt arvioivat tuntevansa kulttuuriympäristön käsitteenä paremmin (67 %) kuin työntekijät (52 %). Eri ammattiryhmistä parhaiten käsitteen tuntevat eläkeläiset (75 %) ja yrittäjät (73 %).

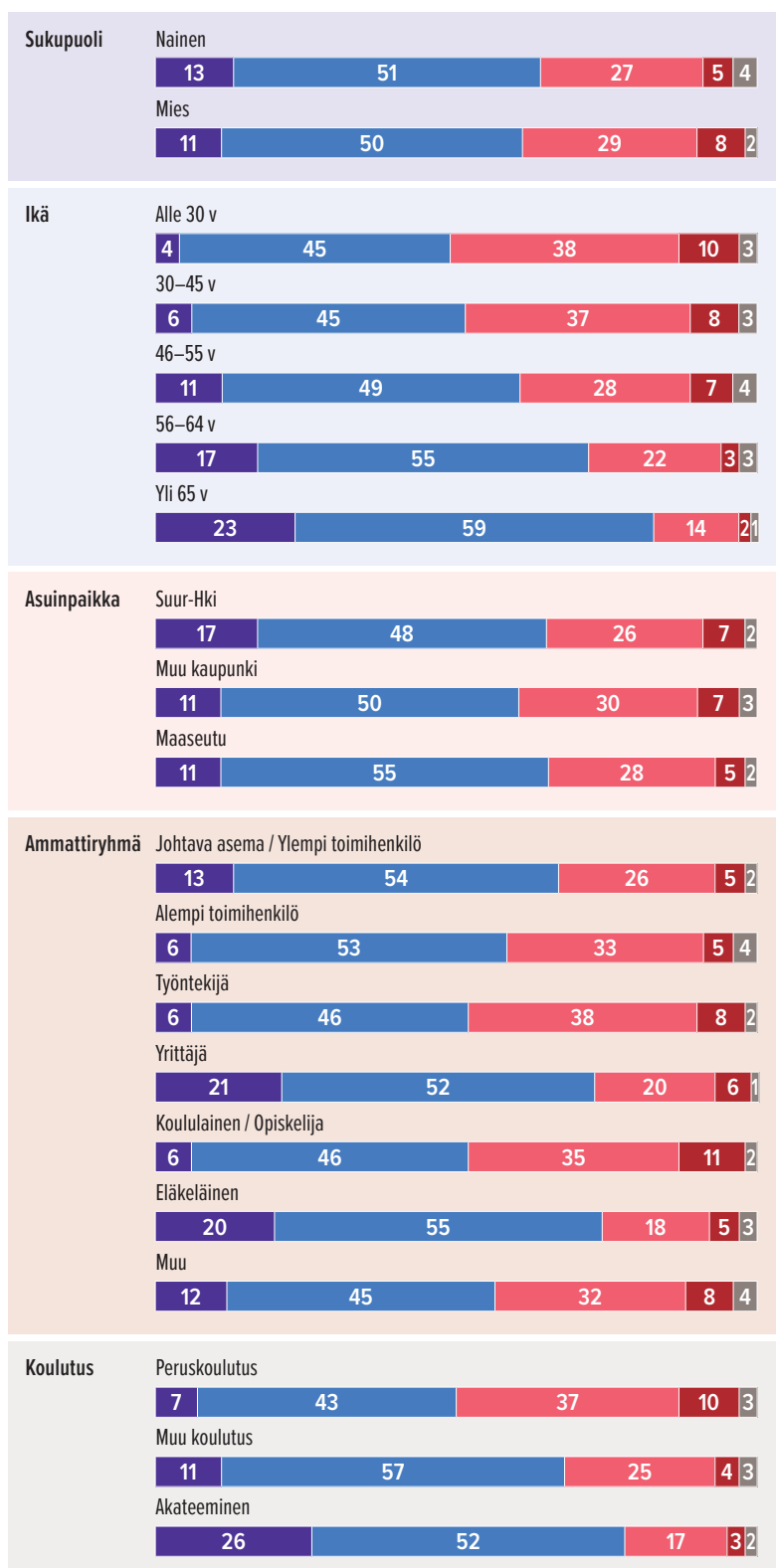
Kuva 4. a

Kuinka tuttu kulttuuriympäristö on sinulle asiana/käsitteenä?

Kaikki vastaajat

%

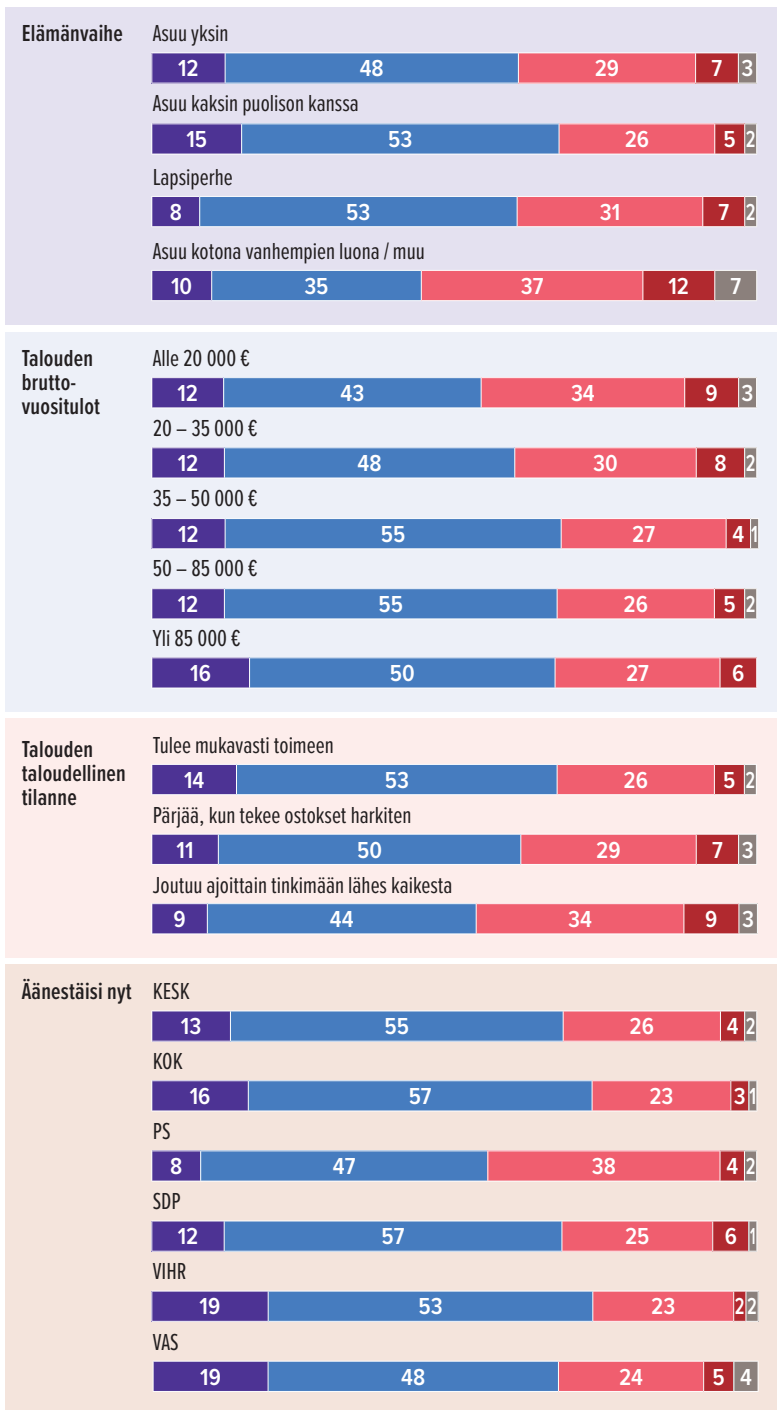
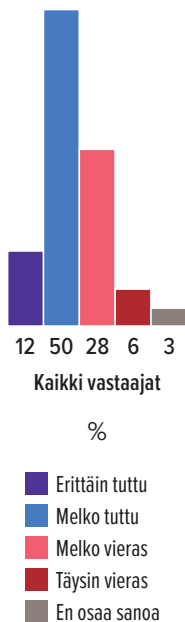

Samoin kuin kulttuuriperinnön kohdalla, taloudellisella tilanteella on vaikutusta myös kulttuuriympäristön arvioituun tuntemiseen.

Vastaajien keskuudessa, jotka arvioivat tulevansa erittäin tai melko mukavasti toimeen, yhteensä 69 % arvioi tuntevuansa käsitteen, kun taas niiden keskuudessa, jotka joutuvat ajoittain tai lähes aina tinkimään hankinnoista, tunteminen jää 53 %:iin. Ilmaistulla puoluekannatuksella on lähes samanlainen vaikutus kulttuuriympäristön koettuun tuntemiseen kuin mitä kulttuuriperintö-käsitteen yhteydessä havaittiin.

Kuva 4. b

Kuinka tuttu kulttuuriympäristö on sinulle asiana/käsitteenä?

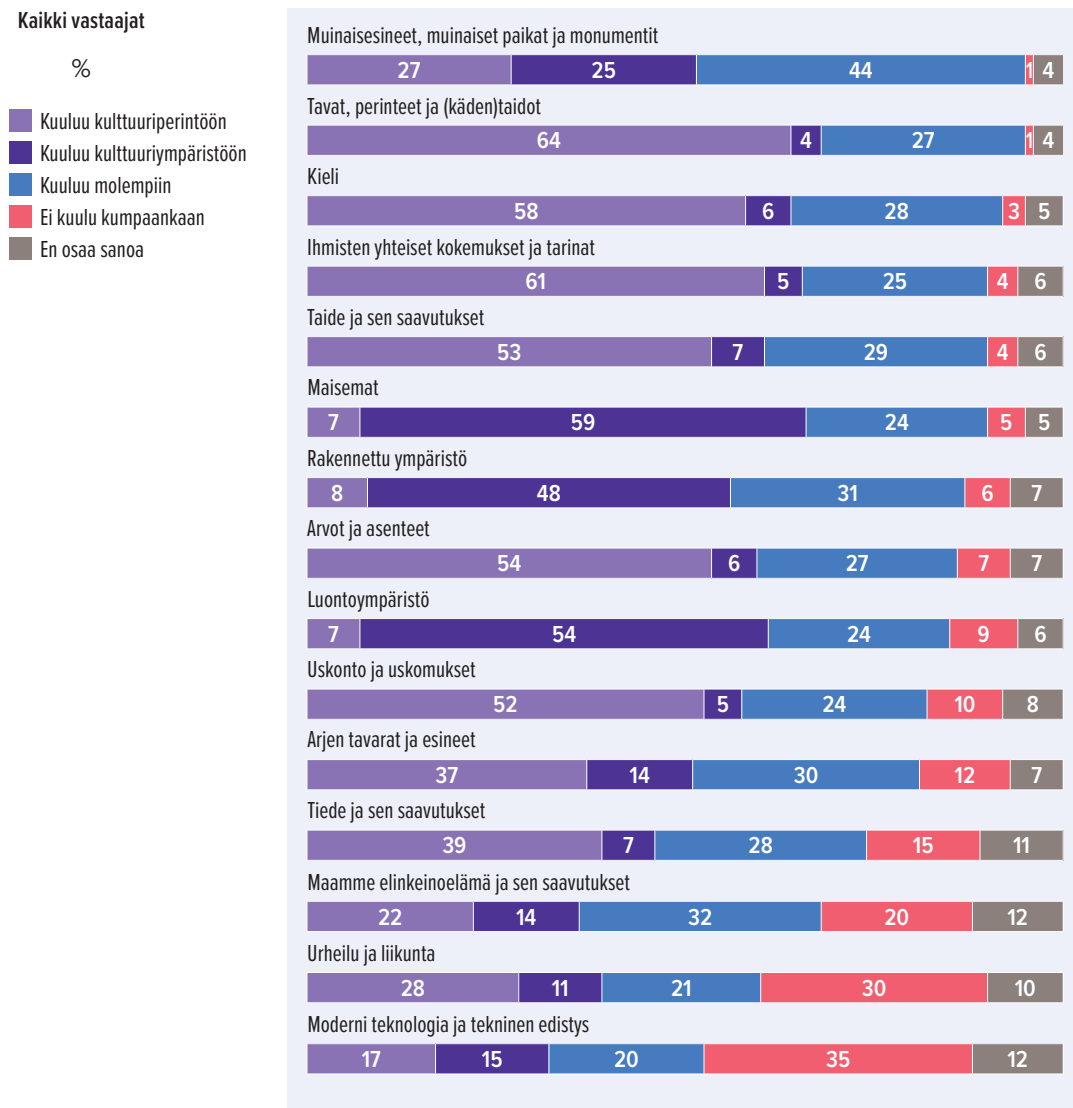

Kulttuuriperintöön ja kulttuuriympäristöön liitettävät asiat

Kolme asiaa, joiden arvioidaan selvimmin kuuluvan kulttuuriperintöön ovat tavat, perinteet ja (käden) taidot (64 %), ihmisten yhteiset kokemukset ja tarinat (61 %) sekä kieli (58 %). Kolme selkeimmin kulttuuriympäristöön kuuluvaa asiaa ovat arvioiden mukaan maisemat (59 %), luontoympäristö (54 %) ja rakennettu ympäristö (48 %).

Kuva 5.

Kulttuuriperintöön ja kulttuuriympäristöön kuuluvat asiat

Muinaisesineiden, muinaisten paikkojen ja monumenttien katsotaan kuuluvan arvioiduista asioista selkeimmin sekä kulttuuriperintöön että kulttuuriympäristöön (44 %). Seuraavina tulevat maamme elinkeinoelämä ja sen saavutukset (32 %) sekä rakennettu ympäristö (31 %).

Useimmin mainittuja asioita, joiden ei arvioida kuuluvan kummankaan käsitteen piiriin, ovat moderni teknologia ja tekninen edistys (35 %), urheilu ja liikunta (30 %) sekä maamme elinkeinoelämä ja sen saavutukset (20 %).

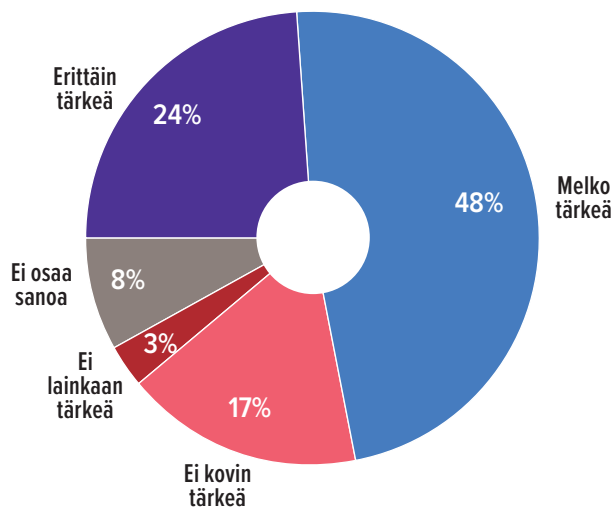
Kulttuuriperinnön tärkeys ja merkitys

Lähes neljännes (24 %) vastanneista pitää kulttuuriperintöä erittäin tärkeänä asiana itselle. Niiden suomalaisten osuus, joille kulttuuriperintö ei ole lainkaan tärkeä asia, on vain 3 %. Erittäin tai melko tärkeänä kulttuuriperintöä pitää 72 % ja vain vähän tai ei lainkaan tärkeänä 20 % suomalaisista. Käsitteen merkitystä ei osaa arvioida 8 % vastanneista.

Kuva 6.

Kuinka tärkeä asia kulttuuriperintö on sinulle?

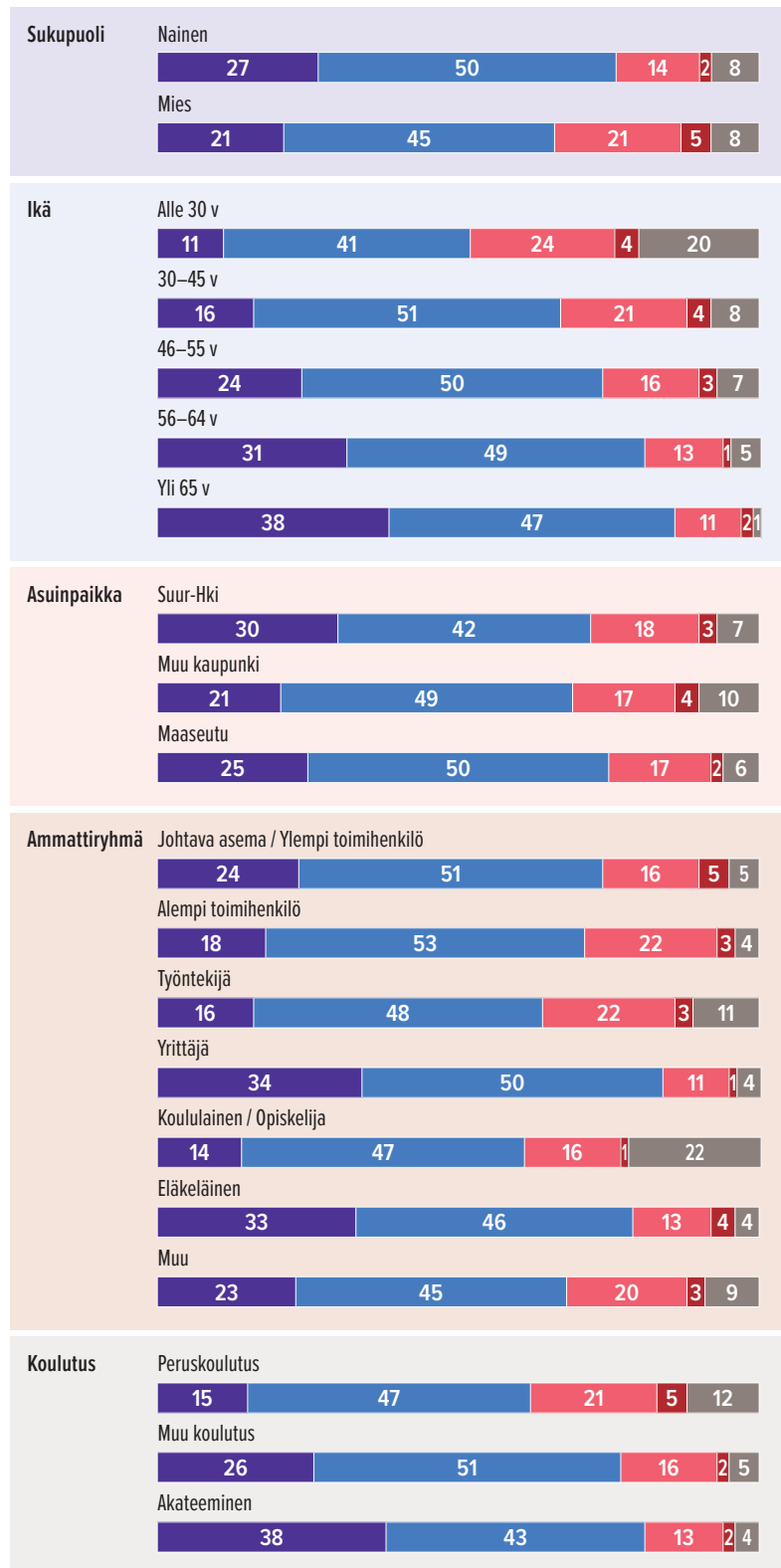
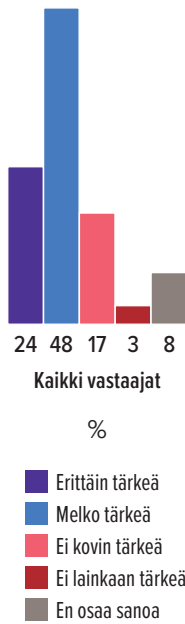
Kaikki vastaajat

Naiset pitävät kulttuuriperintöä tärkeämpänä kuin miehet. Kulttuuriperintöä pidetään myös sitä tärkeämpänä mitä vanhemmasta henkilöstä on kyse. Yli 65-vuotiaista 85 % pitää kulttuuriperintöä joko erittäin tai melko tärkeänä, kun vastaava luku alle 30-vuotiailla on 52 %.

Kaupungissa ja maaseudulla asuvat pitävät kulttuuriperintöä yhtä tärkeänä. Sen sijaan mitä korkeampi koulutus vastaajalla on, sitä tärkeämmäksi hän arvioi kulttuuriperinnön itselle.

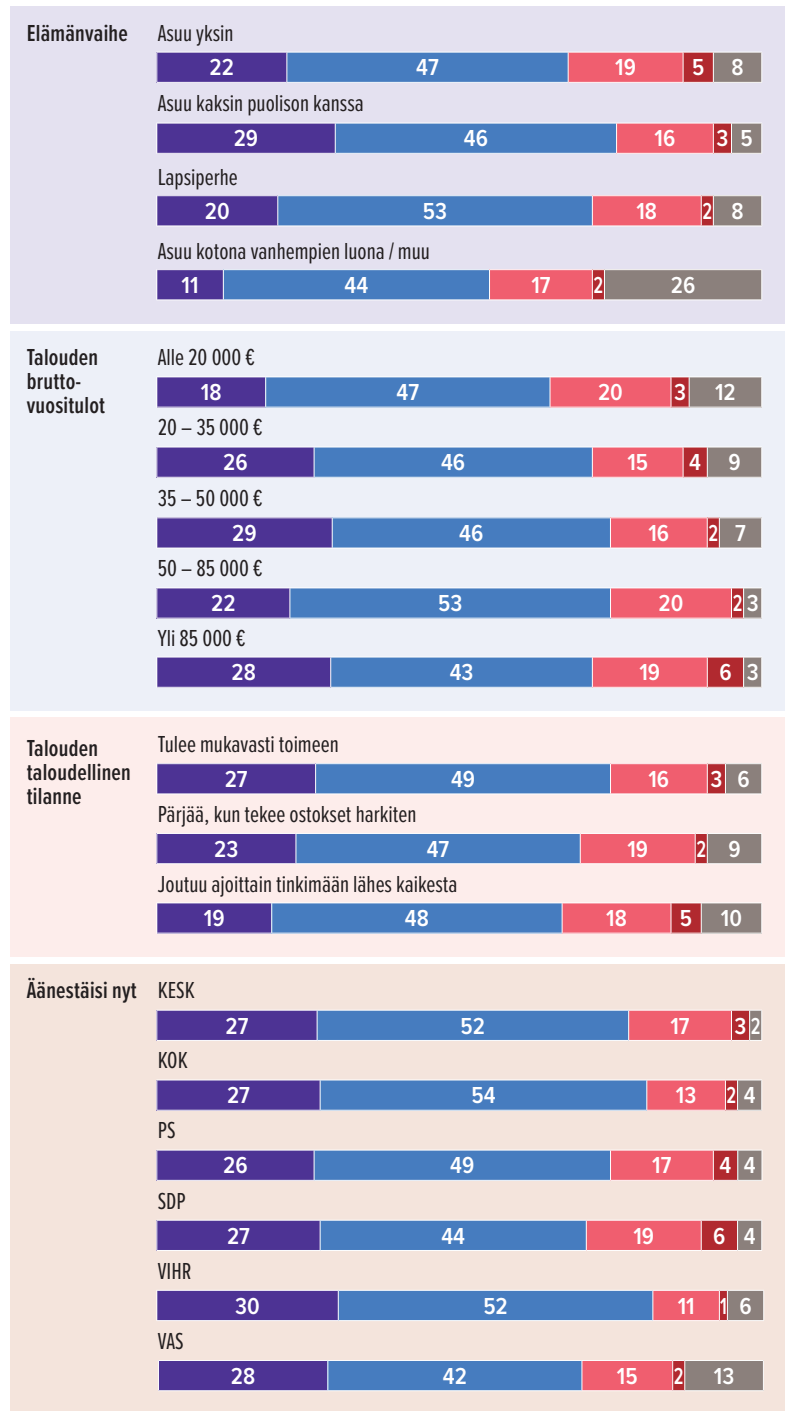
Kuinka tärkeä asia kulttuuriperintö on sinulle?

Talouden tulotasolla ei ole kovin merkittävää vaikutusta kulttuuriperinnön tärkeänä pitämiseen, ei myöskään sillä, kuinka tiukaksi tai väljäksi vastaaja kokee oman taloudellisen toimeentulonsa.

Puoluekannatuksen mukaan tärkeimpänä kulttuuriperintöä pitävät vihreiden kannattajat ja vähiten tärkeänä SDP:n kannattajat.

Kuinka tärkeä asia kulttuuriperintö on sinulle?

Asenteet kulttuuriperintöä kohtaan, merkitys

Asenteet kulttuuriperintöä kohtaan ovat yleisellä tasolla varsin positiivisia. Kulttuuriperinnön arvioidaan olevan oleellinen osa suomalaista identiteettiä ja omasta kulttuuriperinnöstä ollaan ylpeitä.

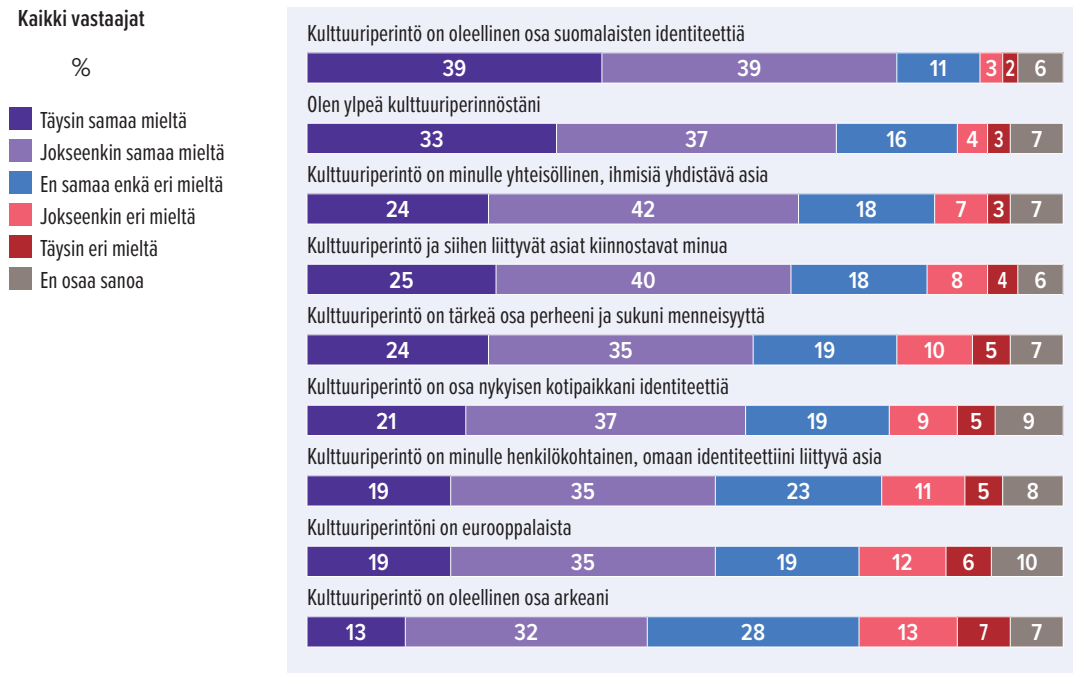
Kulttuuriperintöä pidetään varsin yksimielisesti myös yhteisöllisenä, ihmisiä yhdistävänä asiana.

Kuitenkin vain 45 % vastanneista on sitä mieltä, että kulttuuriperintö on osa omaa arkea. Tärkeäksi osaksi oman perheen ja suvun menneisyyttä kulttuuriperinnön arvioi sentään 59 % vastanneista.

Oman kulttuuriperinnön kokee eurooppalaiseksi vain hieman yli puolet (54 %) suomalaisista. Vain yhtä suuri osuus arvioi kulttuuriperinnön olevan henkilökohtainen, omaan identiteettiin liittyvä asia.

Kuva 8.

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?

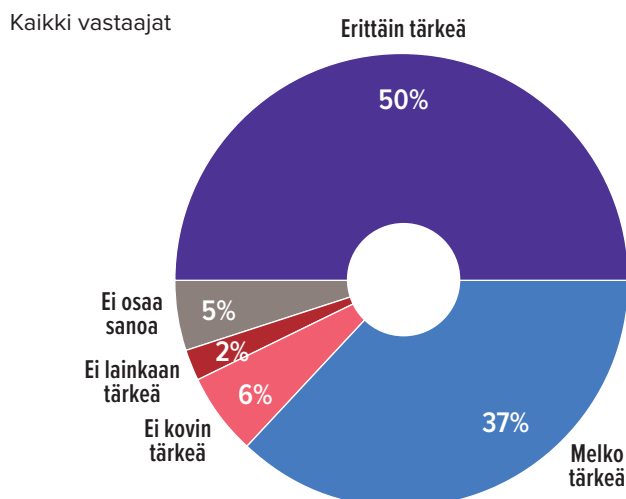
Kulttuuriperinnön säilyttäminen

Valtaosa (87 %) suomalaisista pitää kulttuuriperinnön säilyttämistä erittäin tai melko tärkeänä. Peräti 50 % pitää asiaa erittäin tärkeänä.

Niiden osuus, joille kulttuuriperinnön säilyttäminen ei ole lainkaan tai ei kovin tärkeää, on yhteensä vain 8 %. Asiaa ei osaa arvioida 5 % vastanneista.

Kuva 9.

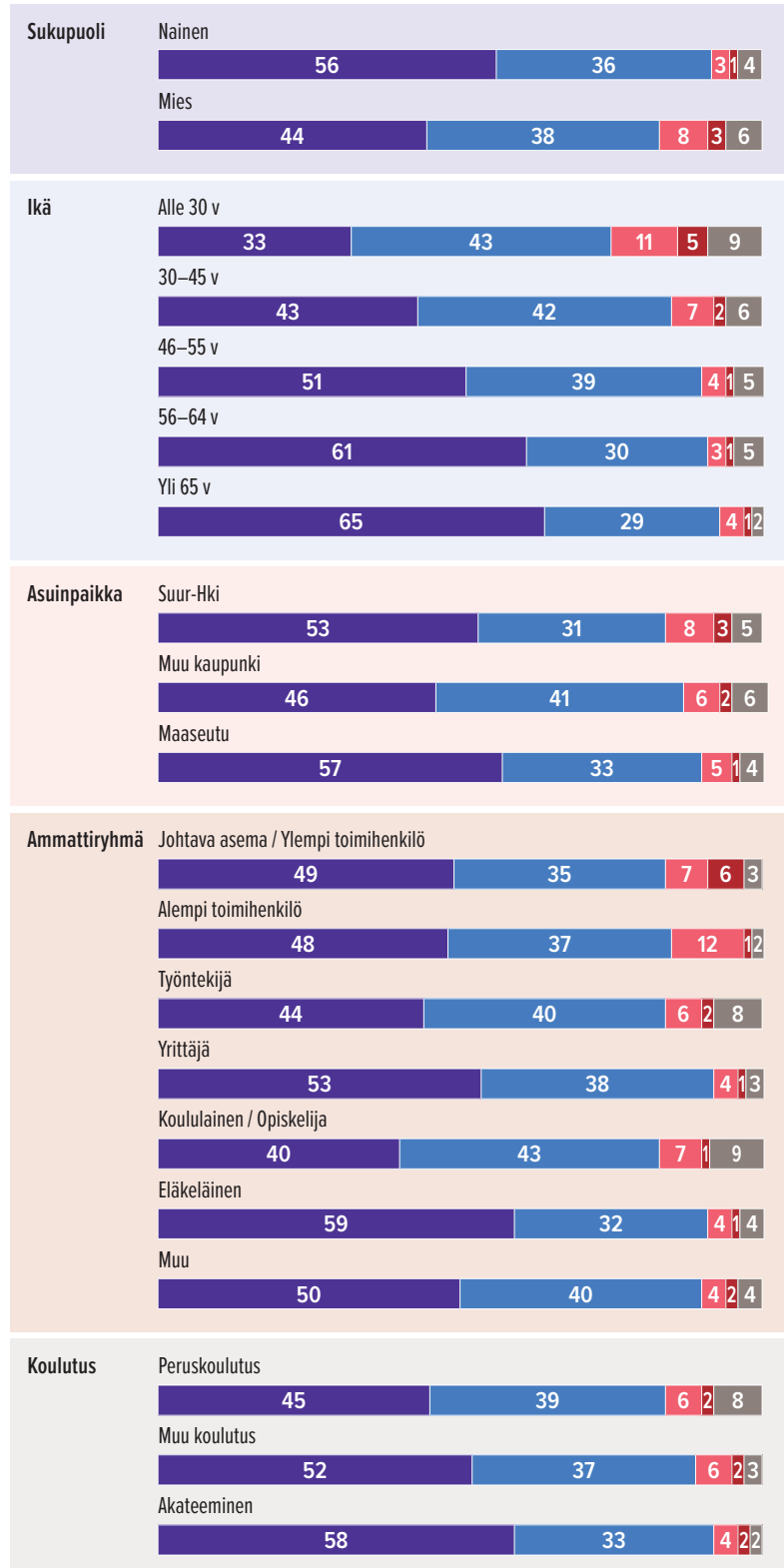
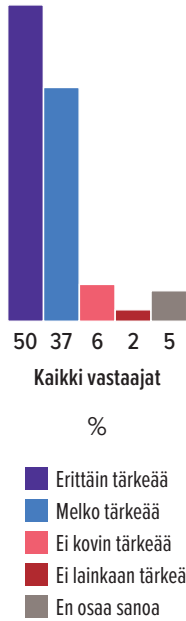
Kuinka tärkeää kulttuuriperinnön säilyttäminen mielestäsi on?

Naiset pitävät kulttuuriperinnön säilyttämistä tärkeämpänä asiana kuin miehet. Kulttuuriperinnön säilyttämistä pidetään sitä tärkeämpänä, mitä vanhemmasta vastaajasta on kyse. Yli 65-vuotiaista 84 % pitää asiaa joko erittäin tai melko tärkeänä, kun vastaava luku on alle 30-vuotiailla 52 %.

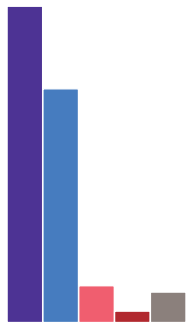
Sillä asuuko vastaaja kaupungissa vai maaseudulla ei ole vaikutusta siihen, kuinka tärkeänä kulttuuriperintöä pidetään. Mitä korkeampi koulutus vastaajalla on, sitä tärkeämmäksi hän arvioi kulttuuriperinnön itselle.

Kuinka tärkeää kulttuuriperinnön säilyttäminen mielestäsi on?

Kun kulttuuriperinnön säilyttämisen tärkeyttä tarkastellaan vastaajien elämänvaiheen, talouden bruttotulojen, taloudellisen tilanteen tai puoluekannatuksen mukaan, huomataan, ettei merkittäviä eroja synny. Kulttuuriperinnön säilyttäminen koetaan tärkeäksi näissä vastaajaryhmissä ilman suurempia poikkeuksia.

Kuinka tärkeää kulttuuriperinnön säilyttäminen mielestäsi on?

Kaikki vastaajat

%

- Erittäin tärkeää
- Melko tärkeää
- Ei kovin tärkeää
- Ei lainkaan tärkeää
- En osaa sanoa

Elämänvaihe	Erittäin tärkeää	Melko tärkeää	Ei kovin tärkeää	Ei lainkaan tärkeää	En osaa sanoa
Asuu yksin	47	38	6	3	5
Asuu kaksin puolison kanssa	54	35	5	2	4
Lapsiperhe	50	38	7	0	5
Asuu kotona vanhempien luona / muu	41	35	8	2	14

Talouden brutto- vuositulot	Erittäin tärkeää	Melko tärkeää	Ei kovin tärkeää	Ei lainkaan tärkeää	En osaa sanoa
Alle 20 000 €	45	42	4	2	7
20 – 35 000 €	53	36	4	1	5
35 – 50 000 €	53	36	5	0	6
50 – 85 000 €	51	38	7	2	2
Yli 85 000 €	49	30	12	7	2

Talouden taloudellinen tilanne	Erittäin tärkeää	Melko tärkeää	Ei kovin tärkeää	Ei lainkaan tärkeää	En osaa sanoa
Tulee mukavasti toimeen	52	38	5	1	3
Pärjää, kun tekee ostokset harkiten	50	37	6	2	6
Joutuu ajoittain tinkimään lähes kaikesta	47	36	7	3	7

Äänestäisi nyt	Erittäin tärkeää	Melko tärkeää	Ei kovin tärkeää	Ei lainkaan tärkeää	En osaa sanoa
KESK	53	39	5	1	1
KOK	56	39	4	0	2
PS	60	28	6	3	4
SDP	52	35	6	5	2
VIHR	56	35	4	0	5
VAS	54	33	11	0	3

Kulttuuriperinnön vaaliminen

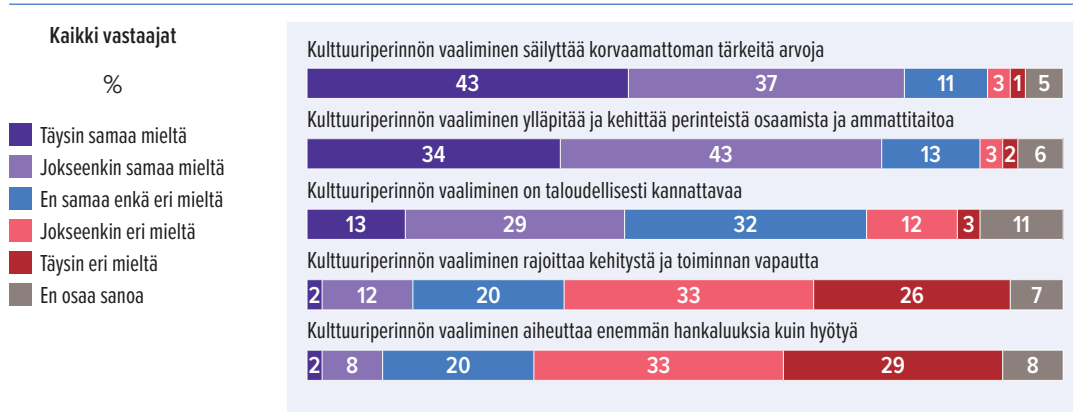
Vastaajista valtaosa (80 %) ajattelee, että kulttuuriperinnön vaaliminen säilyttää korvaamattoman tärkeitä arvoja ja 77 % on samaa mieltä siitä, että vaaliminen ylläpitää ja kehittää perinteistä osaamista ja ammattitaitoa.

59 % vastaajista ei usko, että kulttuuriperinnön vaaliminen rajoittaisi kehitystä ja toiminnan vapautta. Lisäksi enemmistö (62 %) on eri mieltä siitä, että kulttuuriperinnön vaaliminen aiheuttaisi enemmän hankaluuksia kuin hyötyä.

Mielipide kulttuuriperinnön vaalimisen taloudellisesta kannattavuudesta jakaa suomalaisia. Yhteensä 42 % pitää sitä taloudellisesti kannattavana ja 15 % ei-kannattavana. Niiden osuus, jotka eivät ota kantaa tai osaa arvioida asiaa, on 43 % vastanneista.

Kuva 11.

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?

Tärkeät vaalittavat kulttuuriperinnöt ja -ympäristöt

Vastaajia pyydettiin valitsemaan valmiista luettelosta 3–5 asiaa, joiden vaalimista he pitävät kaikkein tärkeimpänä.

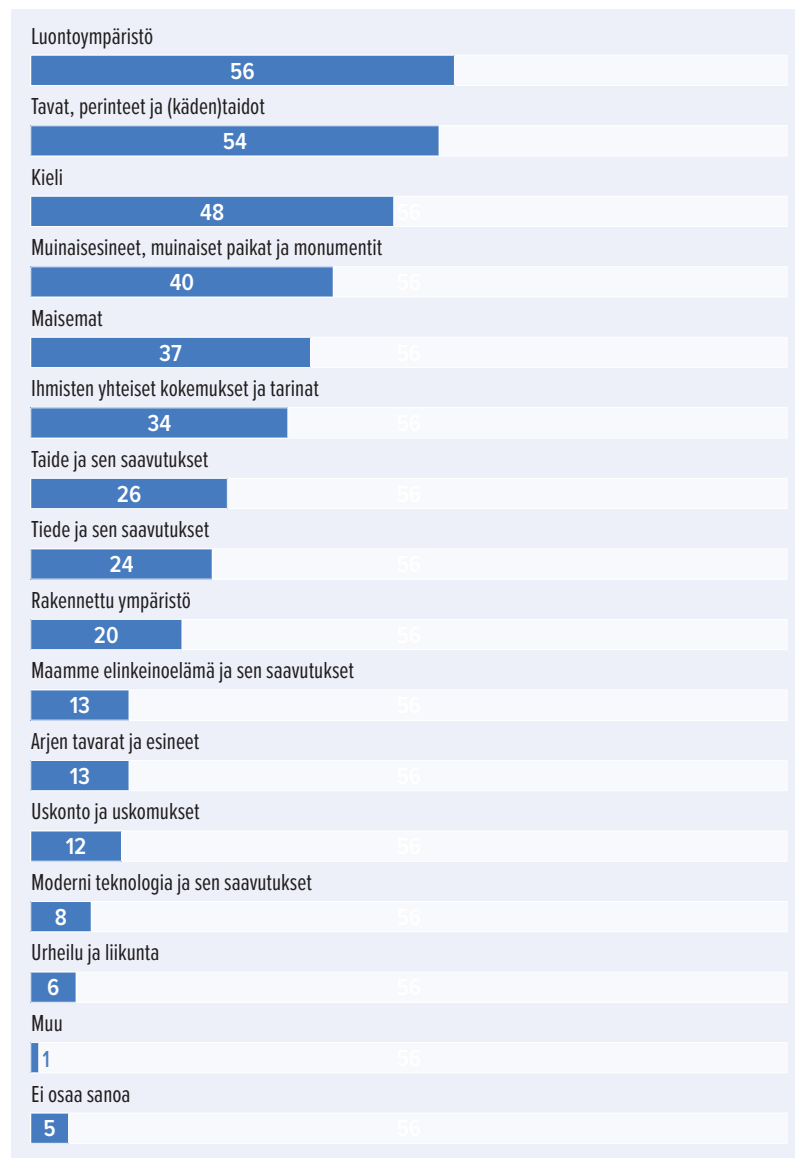
Listan kärkeen nousivat luontoympäristö (56 %), tavat, perinteet ja (käden)taidot (54 %), kieli (48 %), muinaisesineet, muinaiset paikat ja monumentit (40 %) sekä maisemat 37 % kaikista tehdyistä valinnoista.

Vähiten tärkeimmiksi vaalittaviksi asioiksi jäivät urheilu ja liikunta (6 %), moderni teknologia ja sen saavutukset (8 %), uskonto ja uskomukset (12 %), arjen tavarat ja esineet (13 %) sekä maamme elinkeinoelämä ja sen saavutukset (13 %).

Seuraavassa on lueteltu joukko asioita. Valitse 3–5 asiaa, joiden vaaliminen on mielestäsi kaikkein tärkeintä.

Kaikki vastaajat

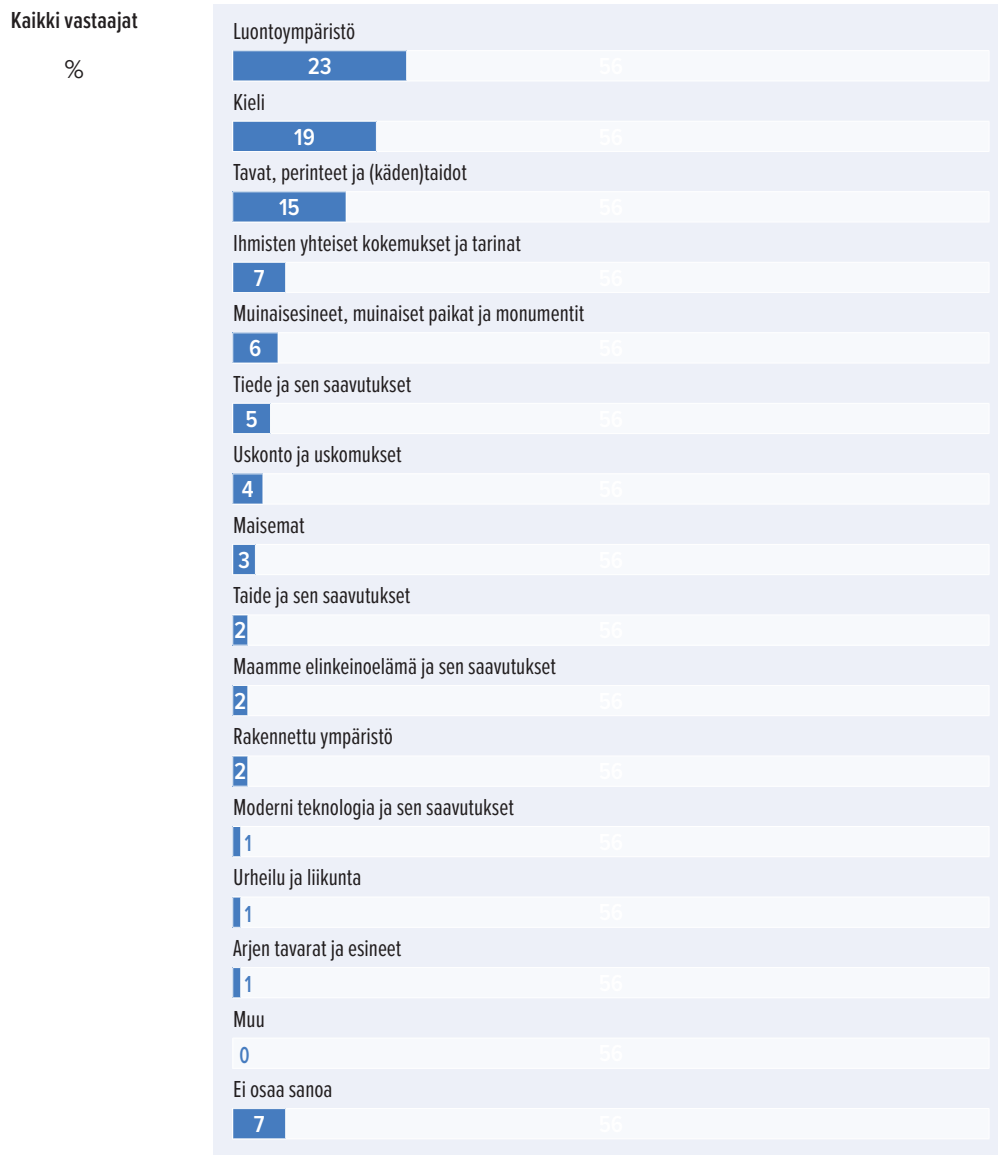
%

Vastaajia pyydettiin myös valitsemaan edellä kuvatuista, enintään viidestä itselle tärkeästä asiasta yksi, kaikkein tärkein asia. Tällä listalla kärkeen nousivat luontoympäristö (23 %), kieli (19 %), tavat, perinteet ja (käden)taidot (15 %) sekä ihmisten yhteiset kokemukset ja tarinat (7 %).

Vähiten tärkeiksi vaalittaviksi asioiksi jäivät arjen tavarat ja esineet (1 %), urheilu ja liikunta (1 %) sekä moderni teknologia ja sen saavutukset (1 %). Rakennettua ympäristöä piti tärkeimpänä vaalittavana asiana vain 2 % suomalaisista.

Tärkein vaalittava kulttuuriperintö/-ympäristö. Valitse mikä tärkeäksi valisemistasi asioista on kaikkein tärkein.

Luontoympäristö säilyy tärkeimpänä vaalittavana asiana silloinkin, kun vastaajia pyydettiin valitsemaan vain yksi, kaikkein tärkein asia.

Asiat joiden tärkeys korostui valintatilanteessa, ovat kieli, ihmisten yhteiset kokemukset ja tarinat, tiede ja sen saavutukset, uskonto ja uskomukset, moderni teknologia ja sen saavutukset sekä urheilu ja liikunta.

Asiat, joiden tärkeysjärjestys laskee valintalistalla, ovat tavat perinteet ja (käden)taidot, muinaisesineet, muinaiset paikat ja monumentit, maisemat, taide ja sen saavutukset, rakennettu ympäristö sekä arjen tavarat ja esineet.

Kulttuuriperinnön yhteiskunnallinen merkittävyys

Valtaosa (84 %) suomalaisista on samaa mieltä siitä, että kulttuuriperinnön arvoa ei voi mitata rahassa. Eri mieltä asiasta on vain 5 % vastanneista.

Suuri samanmielisyyttä vallitsee myös siitä, että kulttuuriperintö on tärkeää eri alueiden maineelle (72 %), että kaupunkeja kehitettäessä kulttuuriperintö pitää ottaa huomioon nykyistä enemmän (68 %) ja että kulttuuriperintö lisää ihmisten välistä ymmärrystä (68 %).

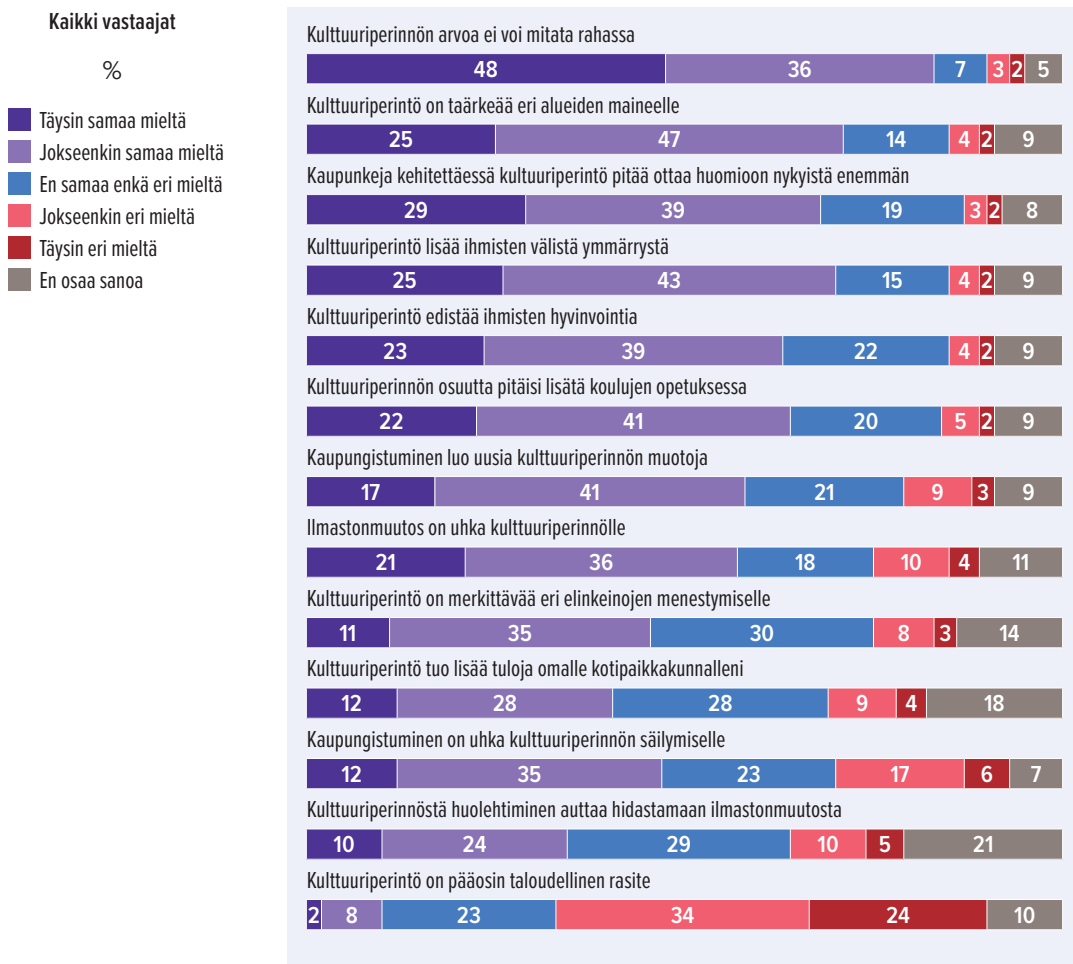
Arvioiden mukaan kulttuuriperintö myös edistää ihmisten hyvinvointia (62 %), sen osuutta pitäisi lisätä koulujen opetuksessa (63 %) ja kaupungistuminen luo uusia kulttuuriperinnön muotoja (58 %).

Eniten vastakkainasettelua syntyy siitä, onko kaupungistuminen uhka kulttuuriperinnön säilymiselle. Asiasta on samaa mieltä 47 % ja eri mieltä 23 % vastanneista.

Muutamiin väittämistä ei osata kovin hyvin ottaa kantaa. Tällaisia väittämiä ovat se, auttaako kulttuuriperinnöstä huolehtiminen hidastamaan ilmastonmuutosta (50 % ei määritä kantaansa tai osaa sanoa sitä), tuoko kulttuuriperintö lisää tuloja omalle kotipaikkakunnalle (46 %) sekä se, mikä on kulttuuriperinnön merkittävyys eri elinkeinojen menestymiselle (44 %).

Kuva 14.

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?

Vastuut ja kulttuuriperinnöstä huolehtiminen

Valtaosa suomalaisista (87 %) on sitä mieltä, että jokaisen tulisi voida nauttia kulttuuriperinnöstä. Käytännössä kukaan ei ole eri mieltä tästä asiasta.

Suuri samanmielisyyttä vallitsee myös siitä, että kulttuuriperinnön asiattomaan käyttöön tulisi puuttua (77 %).

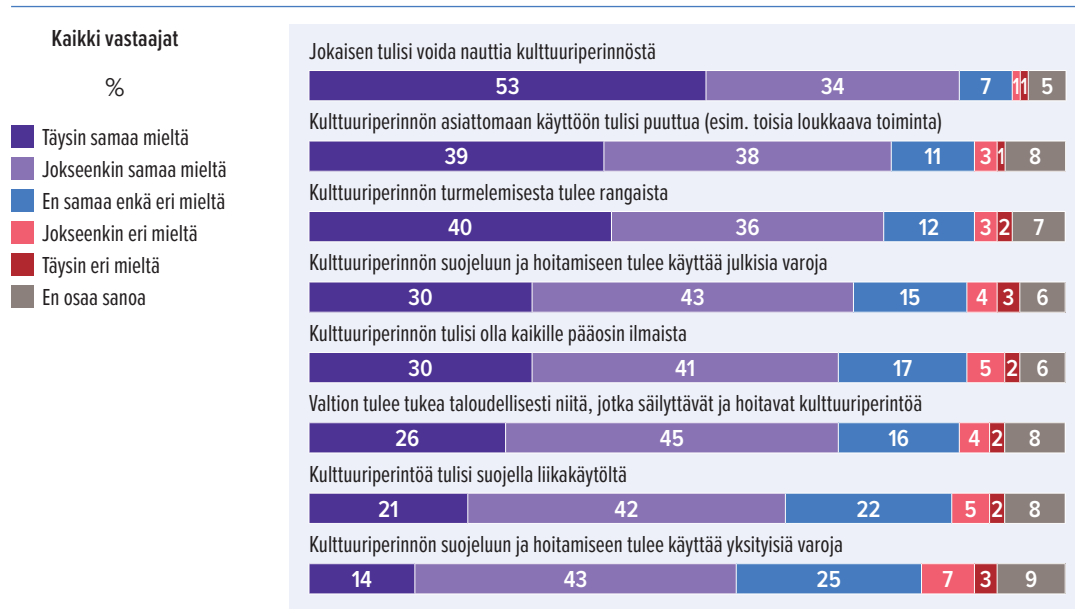
Arvioiden mukaan kulttuuriperinnön turmelemisesta tulee rangaista (76 %), sen suojeleluun ja hoitamiseen tulee käyttää julkisia varoja (73 %) ja sen tulisi olla kaikille pääosin ilmaista (71 %).

Enemmistö suomalaisista on myös sitä mieltä, että kulttuuriperintöä tulisi suojella liikkäytöltä (63 %) ja että kulttuuriperinnön suojeleluun ja hoitamiseen tulee käyttää yksityisiä varoja (57 %).

Näissä kahdessa asiassa mielipiteen muodostaminen on kuitenkin muita mitattuja asioita vaikeampaa, ja kantaa ottamattomien tai niiden osuus, jotka eivät osaa sanoa vastaustaan, nousee yhteensä 30 prosenttiin vastaajista tai sitä suuremmaksi.

Kuva 15.

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?

Suomalaiset ovat sitä mieltä, että kulttuuriperinnöstä huolehtiminen kuuluu pääasiassa viranomaisten (69 %), kansalaisten (64 %) ja myös yhteisöjen vastuulle (53 %).

Kun vastaajat joutuvat valitsemaan ensisijaisen vastuunkantajan, edellä mainittu järjestys säilyy ennallaan.

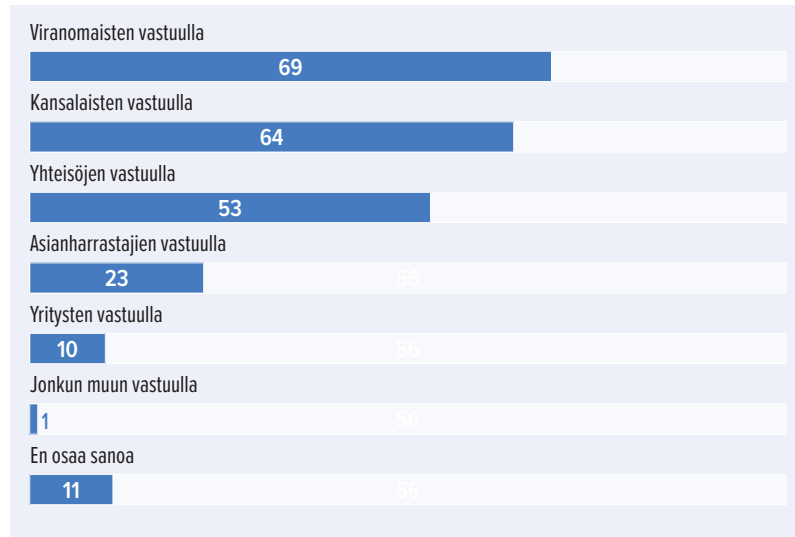
Vähiten kulttuuriperinnön huolehtimisen katsotaan kuuluvan yritysten (10 %) tai asianharrastajien (23 %) vastuulle.

Kuva 16.

Kenen vastuulla kulttuuriperinnöstä huolehtiminen ensisijaisesti on? Valitse 2–3 tärkeintä tahoja.

Kaikki vastaajat

%

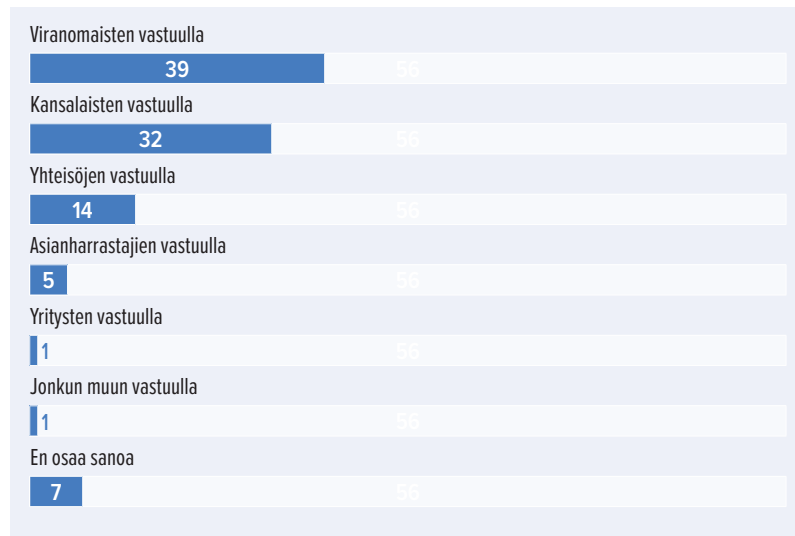

Kuva 17.

Kenen vastuulla kulttuuriperinnöstä huolehtiminen on kaikkein eniten? Tärkein edellisessä kysymyksessä valituista.

Kaikki vastaajat

%

Oma osallistuminen kulttuuriperinnön välittämiseen ja tuottamiseen

Enemmistö suomalaisista (58 %) on sitä mieltä, että heillä itsellään on mahdollisuus osallistua kulttuuriperinnön välittämiseen tuleville sukupolville. Eri mieltä tästä on 14 % vastaajista.

Vastaajista 54 % haluaisi tietää enemmän kulttuuriperinnöstä ja 11 % on eri mieltä. Samoin 54 % arvioi, ettei ole aktiivisesti mukana kulttuuriperintöä koskevassa toiminnassa. Vastaajista 17 % sanoi olevansa aktiivisesti mukana kulttuuriperintötoiminnassa.

Lähes neljännes suomalaisista (23 %) arvioi tuottavansa itse tietoa kulttuuriperinnöstä. Selvästi suurempi osa (43 %) on sitä mieltä, ettei tee tätä.

Vastaajista 40 % arvioi, että kulttuuriperintöä koskevaa tietoa on helppo saada. Eri mieltä tästä on 18 % vastaajista.

Kulttuuriperinnön määrittely on 36 %:n mielestä asiantuntijoiden tehtävä, lähes neljännnes (24 %) on asiasta eri mieltä. Peräti 37 % ei ota asiaan kantaa tai ei osaa sanoa vastaustaan.

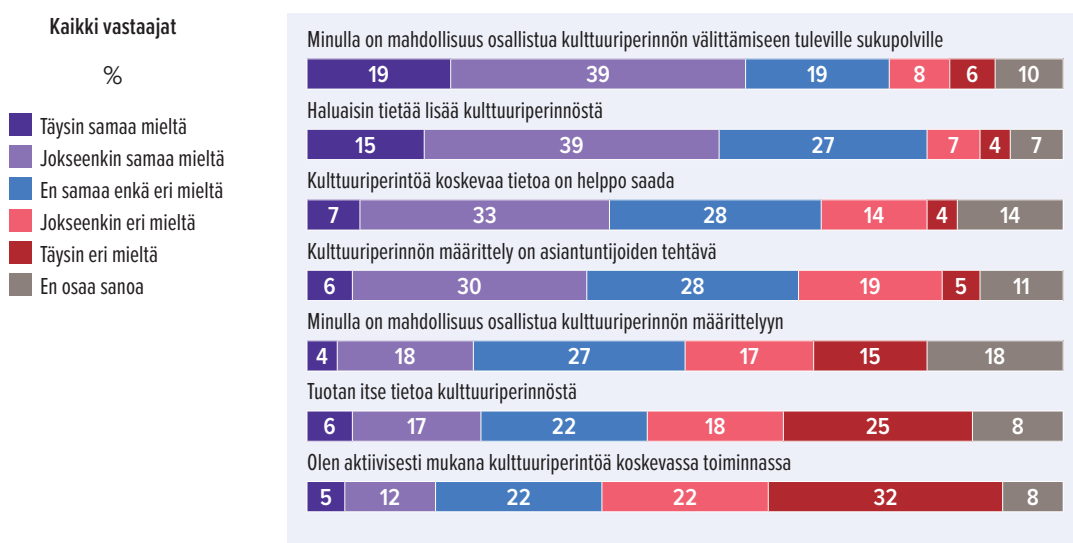
Mieluisimmat panostustavat kulttuuriperintöön ovat suomalaisten mielestä verorahojen käyttö (42 % kannattaa), sisäänpääsymaksujen kerääminen (41 %) ja vapaaehtoinen osallistuminen ja ajan käyttäminen kulttuuriperinnöstä huolehtimiseen (38 %).

Vähiten mieluisia panostustapoja ovat oman kulttuuriperintökohteen ostaminen (4 %), rahan sijoittaminen oman talon historiaa säilyttävään hoitamiseen (9 %) tai rahan lahjoittaminen kulttuuriperinnön hoitoon (16 %).

Neljännnes olisi valmis käyttämään rahaa ja aikaa kulttuuriperintömatkailuun.

Kuva 18.

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?

Kuva 16.

Mitkä seuraavista tavoista panostaa kulttuuriperintöön olisivat sinulle mieluisimmat?

LIITTEET:

Tulokset aihealueittain ja taustaryhmittäin tarkasteltuna.

Vihreä väri = Tulos suurempi kuin kokonaistulos (keskiarvot) / Tulos (%) merkitsevästi suurempi kuin muiden vastaajien tulos (95 % luottamustaso)

Punainen väri = Tulos pienempi kuin kokonaistulos (keskiarvot) / Tulos (%) merkitsevästi pienempi kuin muiden vastaajien tulos (95 %

Kulttuuriperintöön kuuluvat asiat

%	Kaikki	Sukuoli		Ikä					Asuinpaikka			Ammattiryhmä						Koulutus			
		Nainen	Mies	Alle 30 v	30-45 v	46-55 v	56-64 v	Yli 65 v	Suur-Hki	Muu kaupunki	Maa-seutu	Johtava asema/ Ylempi toimihlö	Alempi toimihenkilö	Työntekijä	Yrittäjä	Koululainen/ opiskelija	Eläkeläinen	Muu	Peruskoulutus	Muu koulutus	Akateeminen
Luontoympäristö	7	7	7	6	8	7	3	8	6	7	7	9	8	6	6	2	8	6	7	7	6
Rakennettu ympäristö	8	7	9	8	8	7	6	8	6	7	10	9	5	8	8	6	8	7	9	6	8
Maisemat	7	6	8	4	7	8	6	8	8	6	7	7	5	7	8	4	8	6	7	7	5
Tavat, perinteet ja (käden)taidot	64	66	61	56	65	67	65	66	63	62	68	62	67	62	68	66	64	63	63	63	69
Taide ja sen saavutukset	53	52	55	47	53	55	58	54	54	54	50	54	61	51	54	50	53	53	50	54	59
Tiede ja sen saavutukset	39	36	41	34	39	38	39	44	39	39	39	41	46	38	42	38	39	32	34	39	50
Urheilu ja liikunta	28	27	30	26	28	29	30	29	29	28	27	32	31	29	33	33	27	21	25	29	36
Arjen tavarat ja esineet	37	39	35	32	38	39	38	40	38	38	35	37	38	38	45	30	38	35	35	38	40
Muinaisesineet, muinaiset paikat ja monumentit	27	26	28	26	29	24	24	28	29	26	27	29	23	24	28	27	29	27	26	26	31
Arvot ja asenteet	54	55	52	42	55	55	58	57	55	52	55	53	57	52	60	45	56	51	51	54	59
Kieli	58	59	58	46	58	58	64	65	57	58	60	52	61	57	66	44	64	55	56	60	59
Uskonto ja uskomukset	52	54	50	40	52	55	55	58	52	52	51	52	54	49	60	49	56	47	47	54	61
Moderni teknologia ja tekninen edistys	17	15	18	20	17	15	18	13	20	16	15	21	17	17	23	16	13	16	14	16	22
Maamme elinkeinoelämä ja sen saavutukset	22	20	23	19	23	23	23	22	24	22	20	27	26	21	25	19	21	19	20	22	26
Ihmisten yhteiset kokemukset ja tarinat	61	63	59	51	64	61	60	64	61	60	61	62	61	59	66	57	62	59	55	62	70

■ Suurempi kuin muiden vastaajien tulos

■ Pienempi kuin muiden vastaajien tulos (95 % luottamustaso)

Kulttuuriperintöön kuuluvat asiat

%	Kaikki	Elämänvaihe				Talouden bruttovuositulot €					Taloudellinen tilanne			Äänestäisi nyt					
		Asuu yksin	Asuu kaksin puolison kanssa	Lapsiperhe	Asuu vanhempien luona / muu	Alle 20000	20-35000	35-50000	50-85000	Yli 85000	Tulee mukavasti toimeen	Pärjää, kun tekee ostokset harkiten	Joutuu ajoittain tinkimään kaikkesta	KESK	KOK	PS	SDP	VIHR	VAS
Luontoympäristö	7	7	7	7	6	6	8	6	5	10	6	6	8	6	7	10	9	7	5
Rakennettu ympäristö	8	7	9	7	7	6	10	6	5	11	8	7	5	5	9	12	11	7	8
Maisemat	7	7	7	6	3	8	8	7	4	7	6	7	8	3	6	11	11	6	8
Tavat, perinteet ja (käden)taidot	64	63	65	65	53	62	66	63	67	62	66	62	63	62	68	61	68	69	69
Taide ja sen saavutukset	53	55	55	53	37	50	56	51	62	48	57	53	47	56	58	50	59	55	58
Tiede ja sen saavutukset	39	39	41	38	27	34	41	37	43	44	42	41	31	40	46	40	41	50	43
Urheilu ja liikunta	28	28	31	27	17	26	30	30	31	27	31	30	21	28	35	25	29	34	24
Arjen tavarat ja esineet	37	37	39	37	25	35	38	38	39	39	39	38	33	42	41	35	36	42	38
Muinaisesineet, muinaiset paikat ja monumentit	27	26	29	22	32	30	22	27	27	28	27	26	26	19	28	30	28	29	28
Arvot ja asenteet	54	52	56	56	39	47	54	56	59	51	56	55	47	56	57	52	50	59	59
Kieli	58	58	63	57	42	51	65	59	64	55	62	58	53	64	62	58	65	59	59
Uskonto ja uskomukset	52	53	55	51	38	50	58	51	56	50	54	52	48	60	56	51	49	58	52
Moderni teknologia ja tekninen edistys	17	18	17	15	14	15	21	14	19	16	17	19	11	13	18	21	13	21	18
Maamme elinkeinoelämä ja sen saavutukset	22	22	23	22	14	17	28	20	23	25	24	24	15	25	26	25	18	27	18
Ihmisten yhteiset kokemukset ja tarinat	61	61	62	62	44	60	64	62	65	60	65	59	57	65	64	61	64	65	67

■ Suurempi kuin muiden vastaajien tulos

■ Pienempi kuin muiden vastaajien tulos (95 % luottamustaso)

Kulttuuriperintöön kuuluvat asiat

%	Kaikki	Sukuoli		Ikä					Asuinpaikka			Ammattiryhmä						Koulutus			
		Nainen	Mies	Alle 30 v,	30-45 v	46-55 v	56-64 v	Yli 65 v	Suur-Hki	Muu kaupunki	Maa-seutu	Johtava asema/ Ylempi toimihlö	Alempi toimihenkilö	Työntekijä	Yrittäjä	Koululainen/ opiskelija	Eläkeläinen	Muu	Peruskoulutus	Muu koulutus	Akateeminen
Luontoympäristö	54	57	51	52	52	55	59	54	52	53	59	48	55	57	53	59	55	51	55	55	50
Rakennettu ympäristö	48	49	48	44	49	51	52	47	49	48	49	52	52	48	53	44	48	45	49	47	49
Maisemat	59	61	57	54	57	61	60	63	56	57	67	54	58	59	63	56	61	57	58	59	60
Tavat, perinteet ja (käden)taidot	4	3	5	6	3	4	3	3	5	3	5	5	2	5	8	2	4	3	5	3	3
Taide ja sen saavutukset	7	7	7	8	9	6	4	6	6	7	9	8	7	8	10	9	6	5	8	7	4
Tiede ja sen saavutukset	7	9	6	6	10	8	6	6	7	7	7	5	5	12	7	4	5	10	8	8	5
Urheilu ja liikunta	11	12	10	15	12	11	8	9	10	12	10	12	10	14	6	10	9	11	12	11	9
Arjen tavarat ja esineet	14	13	14	14	14	12	14	14	13	14	14	10	14	15	9	12	14	17	14	14	14
Muinaisesineet, muinaiset paikat ja monumentit	25	24	26	22	26	27	26	23	20	25	28	25	23	29	29	22	23	20	29	24	18
Arvot ja asenteet	6	5	7	8	9	5	4	3	6	6	6	4	7	9	6	6	4	6	7	6	5
Kieli	6	5	6	10	7	5	4	2	6	5	7	7	6	8	3	4	3	8	5	6	5
Uskonto ja uskomukset	5	6	4	7	6	5	4	3	4	5	7	6	4	7	3	5	3	7	7	3	5
Moderni teknologia ja tekninen edistys	15	17	14	12	18	19	11	15	13	16	16	18	14	17	20	13	13	16	14	16	18
Maamme elinkeinoelämä ja sen saavutukset	14	15	13	16	18	14	11	11	13	14	16	14	12	16	11	14	12	19	16	14	11
Ihmisten yhteiset kokemukset ja tarinat	5	5	5	7	5	5	3	4	4	6	4	3	7	5	6	7	4	7	6	5	4

■ Suurempi kuin muiden vastaajien tulos

■ Pienempi kuin muiden vastaajien tulos (95 % luottamustaso)

Kulttuuriperintöön kuuluvat asiat

%	Kaikki	Elämänvaihe				Talouden bruttovuositulot €					Taloudellinen tilanne			Äänestäisi nyt					
		Asuu yksin	Asuu kaksin puolison kanssa	Lapsiperhe	Asuu vanhempien luona / muu	Alle 20000	20-35000	35-50000	50-85000	Yli 85000	Tulee mukavasti toimeen	Pärjää, kun tekee ostokset harkiten	Joutuu ajoittain tinkimään kaikesta	KESK	KOK	PS	SDP	VIHR	VAS
Luontoympäristö	54	52	56	53	51	51	55	55	59	49	55	59	45	64	62	46	57	51	53
Rakennettu ympäristö	48	49	46	54	39	46	49	50	56	45	50	48	47	52	58	48	45	48	47
Maisemat	59	59	59	60	54	53	58	64	64	55	63	59	52	68	64	51	58	56	62
Tavat, perinteet ja (käden)taidot	4	4	4	5	4	3	5	3	4	5	4	4	3	6	3	3	3	3	4
Taide ja sen saavutukset	7	5	7	9	10	6	5	9	6	9	7	8	6	11	6	4	11	4	6
Tiede ja sen saavutukset	7	6	8	8	8	6	7	9	8	6	8	7	7	10	7	11	9	6	3
Urheilu ja liikunta	11	12	9	12	18	14	9	10	12	12	11	10	13	13	12	13	11	12	13
Arjen tavarat ja esineet	14	13	14	14	16	15	14	16	13	12	14	14	13	12	14	8	18	10	21
Muinaisaineet, muinaiset paikat ja monumentit	25	24	24	29	18	23	25	24	31	19	25	25	24	29	26	25	30	18	23
Arvot ja asenteet	6	5	5	8	13	8	5	5	5	7	5	6	7	6	4	14	5	7	5
Kieli	6	6	4	8	2	6	5	5	7	4	5	7	5	7	4	14	5	3	7
Uskonto ja uskomukset	5	5	5	6	6	7	6	5	3	5	4	6	5	6	3	6	5	5	6
Moderni teknologia ja tekninen edistys	15	13	15	19	17	16	15	13	16	19	16	16	13	17	18	13	16	19	15
Maamme elinkeinoelämä ja sen saavutukset	14	14	12	17	21	17	13	12	14	12	14	14	16	16	11	13	15	14	14
Ihmisten yhteiset kokemukset ja tarinat	5	3	5	8	6	3	3	4	5	6	6	5	3	6	5	7	4	4	3

■ Suurempi kuin muiden vastaajien tulos

■ Pienempi kuin muiden vastaajien tulos (95 % luottamustaso)

Taustaryhmät 1.

Kulttuuriperintöön ja kulttuuriympäristöön kuuluvat asiat

%	Kaikki	Suku­puoli		Ikä					Asuin­paikka			Ammattiryhmä						Koulutus			
		Nainen	Mies	Alle 30 v,	30-45 v	46-55 v	56-64 v	Yli 65 v	Suur-Hki	Muu kaupunki	Maa-seutu	Johtava asema/ Ylempi toimi­hlö	Alempi toimi­henkilö	Työn­tekijä	Yrittäjä	Koulu­lainen/ opiske­lijä	Eläke­läinen	Muu	Perus­koulutus	Muu koulutus	Akatee­minen
Luontoympäristö	24	25	24	25	23	23	23	27	26	24	23	29	21	22	26	28	25	23	23	25	26
Rakennettu ympäristö	31	31	31	31	30	30	29	34	34	31	29	32	31	27	29	34	33	33	26	34	38
Maisemat	24	25	23	26	24	23	25	24	26	25	22	28	24	24	28	27	23	24	23	25	26
Tavat, perinteet ja (käden)taidot	27	28	26	28	25	24	29	29	29	27	24	28	26	25	22	26	29	28	25	29	26
Taide ja sen saavutukset	29	32	27	30	24	29	31	35	33	28	31	29	22	27	30	32	34	28	27	30	33
Tiede ja sen saavutukset	28	28	29	30	21	29	32	32	33	26	30	34	28	21	29	29	32	26	26	31	27
Urheilu ja liikunta	21	21	20	21	21	17	22	22	20	21	21	21	18	17	24	25	22	22	22	20	19
Arjen tavarat ja esineet	30	31	28	26	27	30	34	32	32	28	32	33	32	24	33	31	32	29	26	32	34
Muinaisesineet, muinaiset paikat ja monumentit	44	48	40	42	39	45	48	46	45	43	43	44	48	40	38	44	45	46	39	46	50
Arvot ja asenteet	27	29	25	32	22	29	26	28	28	27	27	32	28	24	30	33	27	26	25	29	28
Kieli	28	31	26	35	25	28	26	28	31	28	27	33	26	24	26	43	27	29	28	27	31
Uskonto ja uskomukset	24	26	23	29	23	22	23	24	28	23	25	27	21	24	26	26	24	26	23	26	24
Moderni teknologia ja tekninen edistys	20	19	22	25	16	19	21	22	25	19	18	24	24	17	21	22	21	17	20	21	22
Maamme elinkeinoelämä ja sen saavutukset	32	33	31	33	24	31	34	40	34	30	34	32	29	29	33	31	38	28	29	33	37
Ihmisten yhteiset kokemukset ja tarinat	25	27	24	27	21	25	30	26	27	23	28	26	24	25	25	28	25	25	26	26	22

■ Suurempi kuin muiden vastaajien tulos

■ Pienempi kuin muiden vastaajien tulos (95 % luottamustaso)

Kulttuuriperintöön ja kulttuuriympäristöön kuuluvat asiat

%	Kaikki	Elämänvaihe				Talouden bruttovuositulot €					Taloudellinen tilanne			Äänestäisi nyt					
		Asuu yksin	Asuu kaksin puolison kanssa	Lapsiperhe	Asuu vanhempien luona / muu	Alle 20000	20-35000	35-50000	50-85000	Yli 85000	Tulee mukavasti toimeen	Pärjää, kun tekee ostokset harkiten	Joutuu ajoittain tinkimään kaikkesta	KESK	KOK	PS	SDP	VIHR	VAS
Luontoympäristö	24	25	23	25	26	24	23	25	23	26	26	22	25	20	21	32	17	30	28
Rakennettu ympäristö	31	31	32	28	31	31	28	32	29	38	31	32	30	34	26	28	33	37	37
Maisemat	24	24	25	25	21	27	23	22	24	27	23	25	25	23	22	26	22	30	24
Tavat, perinteet ja (käden)taidot	27	28	27	23	34	26	24	30	25	29	26	29	26	29	25	31	27	27	25
Taide ja sen saavutukset	29	31	29	25	37	32	25	32	27	33	29	29	33	29	28	28	25	36	33
Tiede ja sen saavutukset	28	30	26	28	34	28	25	28	27	35	28	27	30	29	29	28	31	27	26
Urheilu ja liikunta	21	18	20	22	29	22	19	21	20	20	21	20	21	19	19	19	18	22	24
Arjen tavarat ja esineet	30	32	28	28	31	31	28	26	31	35	30	28	32	30	29	35	29	35	28
Muinaisesineet, muinaiset paikat ja monumentit	44	46	42	44	40	41	48	43	40	50	45	44	43	51	44	38	39	51	47
Arvot ja asenteet	27	31	26	24	30	30	26	25	25	32	26	27	30	27	30	22	29	27	24
Kieli	28	28	26	27	45	32	23	28	24	35	27	29	30	25	28	18	26	34	30
Uskonto ja uskomukset	24	26	23	23	27	29	19	23	23	28	24	24	26	21	25	23	23	28	26
Moderni teknologia ja tekninen edistys	20	22	19	17	28	21	15	23	23	26	21	19	21	21	22	23	21	22	20
Maamme elinkeinoelämä ja sen saavutukset	32	31	34	31	30	32	28	36	32	39	33	31	33	40	35	34	33	33	29
Ihmisten yhteiset kokemukset ja tarinat	25	26	24	23	33	27	23	24	23	27	22	27	29	26	22	23	24	29	25

■ Suurempi kuin muiden vastaajien tulos

■ Pienempi kuin muiden vastaajien tulos (95 % luottamustaso)

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?

Keskiarvo	Kaikki	Sukuoli		Ikä					Asuinpaikka			Ammattiryhmä						Koulutus			
		Nainen	Mies	Alle 30 v,	30-45 v	46-55 v	56-64 v	Yli 65 v	Suur-Hki	Muu kaupunki	Maa-seutu	Johtava asema/ Ylempi toimihlö	Alempi toimihenkilö	Työntekijä	Yrittäjä	Koululainen/ opiskelija	Eläkeläinen	Muu	Peruskoulutus	Muu koulutus	Akateeminen
Kulttuuriperintö on oleellinen osa suomalaisten identiteettiä	4,17	4,26	4,08	3,7	4,08	4,26	4,37	4,42	4,23	4,11	4,24	4,09	4,06	4,09	4,33	3,96	4,34	4,1	4,03	4,22	4,32
Olen ylpeä kulttuuriperinnöstäni	4	4,13	3,86	3,66	3,85	4,08	4,14	4,24	4	3,95	4,1	3,9	3,94	3,9	4,15	3,93	4,14	3,92	3,89	4,03	4,15
Kulttuuriperintö on minulle yhteisöllinen, ihmisiä yhdistävä asia	3,84	3,91	3,76	3,54	3,72	3,82	4,04	4,07	3,88	3,81	3,86	3,79	3,81	3,67	4,06	3,84	3,98	3,76	3,7	3,86	4,07
Kulttuuriperintö ja siihen liittyvät asiat kiinnostavat minua	3,78	3,9	3,66	3,3	3,65	3,81	3,99	4,1	3,88	3,7	3,86	3,7	3,74	3,59	4,04	3,54	3,96	3,79	3,6	3,81	4,05
Kulttuuriperintö on tärkeä osa perheeni ja sukuni menneisyyttä	3,67	3,85	3,5	3,22	3,49	3,73	3,94	4	3,69	3,64	3,73	3,57	3,57	3,52	3,97	3,27	3,91	3,71	3,51	3,74	3,85
Kulttuuriperintö on osa nykyisen kotipaikkani identiteettiä	3,67	3,72	3,61	3,36	3,53	3,74	3,79	3,9	3,59	3,64	3,79	3,59	3,6	3,57	3,89	3,63	3,79	3,58	3,56	3,69	3,88
Kulttuuriperintö on minulle henkilökohtainen, omaan identiteettiini liittyvä asia	3,56	3,66	3,46	3,23	3,37	3,59	3,81	3,81	3,65	3,48	3,66	3,49	3,53	3,41	3,88	3,29	3,72	3,53	3,38	3,62	3,76
Kulttuuriperintöni on eurooppalaista	3,53	3,55	3,52	3,36	3,41	3,51	3,58	3,78	3,64	3,52	3,47	3,46	3,46	3,46	3,6	3,41	3,7	3,41	3,39	3,55	3,86
Kulttuuriperintö on oleellinen osa arkeani	3,33	3,48	3,2	2,94	3,11	3,41	3,65	3,62	3,35	3,29	3,43	3,16	3,29	3,26	3,61	3	3,53	3,31	3,18	3,4	3,51

Ero koko aineiston keskiarvoon (skaala 1-5)

+0,20 >

-0,14 – +0,14

-0,20 >

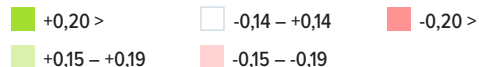
+0,15 – +0,19

-0,15 – -0,19

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?

Keskiarvo	Kaikki	Elämänvaihe				Talouden bruttovuositulot €					Taloudellinen tilanne			Äänestäisi nyt					
		Asuu yksin	Asuu kaksin puolison kanssa	Lapsiperhe	Asuu vanhempien luona / muu	Alle 20000	20-35000	35-50000	50-85000	Yli 85000	Tulee mukavasti toimeen	Pärjää, kun tekee ostokset harkiten	Joutuu ajoittain tinkimään kaikesta	KESK	KOK	PS	SDP	VIHR	VAS
Kulttuuriperintö on oleellinen osa suomalaisten identiteettiä	4,17	4,07	4,26	4,18	4,02	3,99	4,19	4,25	4,22	4,11	4,23	4,19	4,02	4,31	4,29	4,26	4,15	4,25	4,2
Olen ylpeä kulttuuriperinnöstäni	4	3,9	4,07	4,03	3,89	3,86	4,05	4,14	3,99	3,9	4,1	3,98	3,83	4,21	4,16	4,08	4,03	4,1	3,91
Kulttuuriperintö on minulle yhteisöllinen, ihmisiä yhdistävä asia	3,84	3,75	3,92	3,83	3,8	3,74	3,93	3,91	3,83	3,73	3,93	3,83	3,68	3,91	3,95	3,75	3,83	4,11	3,84
Kulttuuriperintö ja siihen liittyvät asiat kiinnostavat minua	3,78	3,66	3,89	3,76	3,67	3,63	3,83	3,88	3,74	3,8	3,86	3,74	3,7	3,76	3,92	3,76	3,78	4,07	3,94
Kulttuuriperintö on tärkeä osa perheeni ja sukuni menneisyyttä	3,67	3,6	3,77	3,65	3,49	3,49	3,8	3,74	3,65	3,61	3,75	3,64	3,58	3,81	3,84	3,55	3,67	3,75	3,67
Kulttuuriperintö on osa nykyisen kotipaikkani identiteettiä	3,67	3,58	3,73	3,69	3,65	3,64	3,66	3,66	3,67	3,69	3,73	3,66	3,56	3,76	3,84	3,45	3,74	3,82	3,81
Kulttuuriperintö on minulle henkilökohtainen, omaan identiteettiini liittyvä asia	3,56	3,49	3,63	3,55	3,46	3,4	3,68	3,6	3,53	3,53	3,62	3,5	3,5	3,77	3,71	3,53	3,52	3,66	3,49
Kulttuuriperintöni on eurooppalaista	3,53	3,57	3,57	3,43	3,62	3,5	3,54	3,53	3,59	3,56	3,62	3,51	3,4	3,51	3,8	3,38	3,55	3,79	3,44
Kulttuuriperintö on oleellinen osa arkeani	3,33	3,27	3,42	3,29	3,22	3,14	3,37	3,47	3,3	3,28	3,4	3,33	3,23	3,5	3,46	3,31	3,28	3,39	3,41

Ero koko aineiston keskiarvoon (skaala 1–5)

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?

Keskiarvo	Kaikki	Sukuoli		Ikä					Asuinpaikka			Ammattiryhmä						Koulutus			
		Nainen	Mies	Alle 30 v,	30-45 v	46-55 v	56-64 v	Yli 65 v	Suur-Hki	Muu kaupunki	Maa-seutu	Johtava asema/ Ylempi toimihlö	Alempi toimihenkilö	Työntekijä	Yrittäjä	Koululainen/ opiskelija	Eläkeläinen	Muu	Peruskoulutus	Muu koulutus	Akateeminen
Kulttuuriperinnön vaaliminen säilyttää korvaamattoman tärkeitä arvoja	4,25	4,35	4,14	3,78	4,13	4,35	4,46	4,53	4,15	4,23	4,38	4,05	4,21	4,13	4,39	3,95	4,45	4,32	4,17	4,28	4,34
Kulttuuriperinnön vaaliminen ylläpitää ja kehittää perinteistä osaamista ja ammattitaitoa	4,12	4,25	3,98	3,72	4,08	4,21	4,28	4,29	4,09	4,1	4,18	3,86	4,04	4,08	4,39	3,96	4,25	4,15	4,08	4,13	4,14
Kulttuuriperinnön vaaliminen on taloudellisesti kannattavaa	3,43	3,51	3,35	3,23	3,35	3,38	3,66	3,54	3,52	3,39	3,44	3,3	3,38	3,35	3,7	3,42	3,5	3,41	3,39	3,4	3,55
Kulttuuriperinnön vaaliminen rajoittaa kehitystä ja toiminnan vapautta	2,27	2,13	2,42	2,59	2,45	2,23	2,01	2,04	2,16	2,36	2,18	2,29	2,37	2,49	2,05	2,46	2,08	2,19	2,39	2,24	2,12
Kulttuuriperinnön vaaliminen aiheuttaa enemmän hankaluuksia kuin hyötyä	2,13	2,01	2,25	2,45	2,23	2,03	1,9	1,98	2,02	2,18	2,11	2,13	2,17	2,32	1,8	2,23	2,02	2,04	2,28	2,07	1,91

Ero koko aineiston keskiarvoon (skaala 1-5)

+0,20 >

-0,14 – +0,14

-0,20 >

+0,15 – +0,19

-0,15 – -0,19

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?

Keskiarvo	Kaikki	Elämänvaihe				Talouden bruttovuositulot €					Taloudellinen tilanne			Äänestäisi nyt					
		Asuu yksin	Asuu kaksin puolison kanssa	Lapsiperhe	Asuu vanhempien luona / muu	Alle 20000	20-35000	35-50000	50-85000	Yli 85000	Tulee mukavasti toimeen	Pärjää, kun tekee ostokset harkiten	Joutuu ajoittain tinkimään kaikesta	KESK	KOK	PS	SDP	VIHR	VAS
Kulttuuriperinnön vaaliminen säilyttää korvaamattoman tärkeitä arvoja	4,25	4,2	4,32	4,23	4,06	4,16	4,33	4,31	4,22	4,19	4,29	4,21	4,24	4,37	4,4	4,26	4,22	4,32	4,21
Kulttuuriperinnön vaaliminen ylläpitää ja kehittää perinteistä osaamista ja ammatitaitoa	4,12	4,06	4,17	4,15	3,91	4,08	4,2	4,24	4,12	3,92	4,14	4,1	4,1	4,07	4,19	4,18	4,04	4,26	4,19
Kulttuuriperinnön vaaliminen on taloudellisesti kannattavaa	3,43	3,42	3,46	3,36	3,51	3,43	3,51	3,49	3,33	3,38	3,48	3,43	3,32	3,46	3,43	3,59	3,39	3,56	3,58
Kulttuuriperinnön vaaliminen rajoittaa kehitystä ja toiminnan vapautta	2,27	2,28	2,22	2,34	2,3	2,38	2,24	2,18	2,32	2,27	2,24	2,31	2,26	2,17	2,29	2,06	2,24	2,21	2,1
Kulttuuriperinnön vaaliminen aiheuttaa enemmän hankaluuksia kuin hyötyä	2,13	2,17	2,05	2,21	2,1	2,19	2,11	2,07	2,18	2,08	2,1	2,16	2,14	2,18	2,05	2,01	2,08	1,95	1,9

Ero koko aineiston keskiarvoon (skaala 1–5)

+0,20 >

-0,14 – +0,14

-0,20 >

+0,15 – +0,19

-0,15 – -0,19

Taustaryhmät 1.

Tärkeät vaalittavat kulttuuriperinnöt ja ympäristöt

Seuraavassa on lueteltu joukko asioita. Valitse 3-5 asiaa, joiden vaaliminen on mielestäsi kaikkein tärkeintä.

%	Kaikki	Sukuoli		Ikä					Asuinpaikka			Ammattiryhmä						Koulutus			
		Nainen	Mies	Alle 30 v,	30-45 v	46-55 v	56-64 v	Yli 65 v	Suur-Hki	Muu kaupunki	Maa-seutu	Johtava asema/ Ylempi toimihlö	Alempi toimihenkilö	Työntekijä	Yrittäjä	Koululainen/ opiskelija	Eläkeläinen	Muu	Peruskoulutus	Muu koulutus	Akateeminen
Luontoympäristö	56	60	52	44	58	58	60	59	53	57	56	49	48	56	53	57	59	60	57	53	58
Tavat, perinteet ja (käden)taidot	54	64	43	43	50	62	60	57	45	53	63	40	49	58	58	48	57	57	59	55	42
Kieli	48	54	42	46	46	47	53	49	46	50	44	40	51	46	46	50	49	53	47	49	48
Muinaisesineet, muinaiset paikat ja monumentit	40	40	40	32	43	43	40	41	38	39	44	37	38	40	46	43	40	44	40	39	42
Maisemat	37	39	36	32	37	42	41	36	34	37	43	37	33	40	33	44	36	40	40	37	33
Ihmisten yhteiset kokemukset ja tarinat	34	41	28	25	36	38	42	34	29	36	36	34	34	34	35	32	35	37	32	36	37
Taide ja sen saavutukset	26	26	27	21	21	22	31	37	33	25	23	31	20	17	32	32	34	21	19	27	40
Tiede ja sen saavutukset	24	20	28	25	21	21	24	30	27	25	21	28	25	18	21	29	27	23	20	24	34
Rakennettu ympäristö	20	18	22	11	19	22	22	26	22	18	23	21	22	16	24	10	25	18	17	21	25
Maamme elinkeinoelämä ja sen saavutukset	13	12	15	12	10	16	13	17	12	14	14	10	14	13	23	9	16	11	15	14	10
Arjen tavarat ja esineet	13	16	11	9	11	20	17	13	12	14	12	12	14	15	16	6	14	15	13	15	11
Uskonto ja uskomukset	12	11	12	10	12	8	8	17	10	10	16	7	5	11	17	8	16	10	12	10	14
Moderni teknologia ja sen saavutukset	8	6	10	11	8	8	4	9	5	10	7	11	11	5	7	9	9	7	7	9	10
Urheilu ja liikunta	6	4	8	7	6	5	7	6	6	6	7	5	6	7	5	7	7	4	8	6	3
Muu	1	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0	2	1	0	0
En osaa sanoa	5	3	8	16	5	2	2	2	10	5	2	10	9	6	2	6	3	4	5	6	4

■ Suurempi kuin muiden vastaajien tulos

■ Pienempi kuin muiden vastaajien tulos (95 % luottamustaso)

Taustaryhmät 2.

Tärkeät vaalittavat kulttuuriperinnöt ja ympäristöt

Seuraavassa on lueteltu joukko asioita. Valitse 3-5 asiaa, joiden vaaliminen on mielestäsi kaikkein tärkeintä.

%	Kaikki	Elämänvaihe				Talouden bruttovuositulot €					Taloudellinen tilanne			Äänestäisi nyt					
		Asuu yksin	Asuu kaksin puolison kanssa	Lapsiperhe	Asuu vanhempien luona / muu	Alle 20000	20-35000	35-50000	50-85000	Yli 85000	Tulee mukavasti toimeen	Pärjää, kun tekee ostokset harkiten	Joutuu ajoittain tinkimään kaikkesta	KESK	KOK	PS	SDP	VIHR	VAS
Luontoympäristö	56	54	57	53	58	58	57	54	56	51	55	57	55	49	55	47	48	68	59
Tavat, perinteet ja (käden)taidot	54	52	55	57	44	54	57	59	51	45	53	54	57	63	49	57	56	50	49
Kieli	48	50	48	47	42	53	48	47	46	45	48	49	47	51	44	48	45	50	48
Muinaisesineet, muinaiset paikat ja monumentit	40	42	41	38	32	39	43	42	39	38	40	42	37	37	43	44	40	40	45
Maisemat	37	37	37	39	32	36	36	43	34	34	36	39	37	38	37	35	32	40	38
Ihmisten yhteiset kokemukset ja tarinat	34	32	35	38	29	38	32	38	33	32	33	37	34	36	32	32	35	38	43
Taide ja sen saavutukset	26	28	29	20	23	26	31	26	28	27	29	25	24	23	32	13	27	41	42
Tiede ja sen saavutukset	24	24	25	21	32	26	21	22	30	26	27	24	19	23	32	28	21	27	37
Rakennettu ympäristö	20	19	21	23	14	14	22	25	21	19	22	16	22	28	24	15	23	21	21
Maamme elinkeinoelämä ja sen saavutukset	13	10	15	15	14	13	11	11	18	16	14	13	12	20	17	18	10	5	6
Arjen tavarat ja esineet	13	12	13	17	11	13	15	16	13	10	13	13	15	17	11	13	16	8	18
Uskonto ja uskomukset	12	12	11	11	11	14	12	11	10	9	12	12	10	21	11	23	6	6	4
Moderni teknologia ja sen saavutukset	8	8	8	8	10	8	7	7	11	8	10	7	6	10	13	12	6	7	7
Urheilu ja liikunta	6	5	7	7	5	7	8	5	7	4	6	7	6	7	6	5	9	4	3
Muu	1	0	0	0	5	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0
En osaa sanoa	5	7	5	2	11	5	3	4	3	12	3	5	8	0	2	5	10	4	2

■ Suurempi kuin muiden vastaajien tulos

■ Pienempi kuin muiden vastaajien tulos (95 % luottamustaso)

Taustaryhmät 1.

Tärkein vaalittava kulttuuriperintö/-ympäristö

Valitse mikä tärkeäksi valitsemistasi asioista on kaikkein tärkein?

%	Kaikki	Sukuoli		Ikä					Asuinpaikka			Ammattiryhmä						Koulutus			
		Nainen	Mies	Alle 30 v,	30-45 v	46-55 v	56-64 v	Yli 65 v	Suur-Hki	Muu kaupunki	Maa-seutu	Johtava asema/ Ylempi toimihlö	Alempi toimihenkilö	Työntekijä	Yrittäjä	Koululainen/ opiskelija	Eläkeläinen	Muu	Peruskoulutus	Muu koulutus	Akateeminen
Luontoympäristö	23	25	21	23	26	25	26	17	21	24	22	22	23	24	23	31	18	29	24	22	22
Kieli	19	21	18	22	13	18	19	25	19	19	19	18	16	17	16	22	23	18	20	19	19
Tavat, perinteet ja (käden)taidot	15	18	12	11	17	19	14	14	14	15	18	13	15	19	12	7	16	16	16	18	8
Ihmisten yhteiset kokemukset ja tarinat	7	8	6	7	5	8	10	8	6	8	8	9	6	6	11	10	7	5	6	8	10
Muinaisesineet, muinaiset paikat ja monumentit	6	5	8	5	7	8	6	5	8	6	5	6	7	9	9	2	5	8	7	6	6
Tiede ja sen saavutukset	5	3	8	6	6	3	4	6	8	5	3	7	8	3	2	7	6	4	3	6	9
Uskonto ja uskomukset	4	2	5	5	4	3	1	4	3	3	6	2	2	3	8	3	5	3	4	3	4
Maisemat	3	3	3	4	5	3	2	2	2	3	4	6	2	3	5	2	2	3	4	4	1
Taide ja sen saavutukset	2	2	2	2	2	1	4	3	4	2	2	4	3	1	1	2	3	1	2	2	4
Maamme elinkeinoelämä ja sen saavutukset	2	1	3	0	1	2	3	5	2	2	2	2	2	1	4	0	4	0	2	3	3
Rakennettu ympäristö	2	2	2	1	2	1	5	3	2	2	3	2	4	1	3	0	3	2	2	2	3
Moderni teknologia ja sen saavutukset	1	0	2	2	1	1	0	1	0	1	1	2	3	1	0	2	1	1	1	1	2
Urheilu ja liikunta	1	1	2	2	3	0	0	0	2	1	1	1	2	3	0	0	1	0	2	1	1
Arjen tavarat ja esineet	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	0	2	1	1	2	1	2	1	1	0
Muu	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0
En osaa sanoa	7	7	6	10	7	5	5	5	7	7	5	6	4	9	5	10	5	6	7	5	8

■ Suurempi kuin muiden vastaajien tulos

■ Pienempi kuin muiden vastaajien tulos (95 % luottamustaso)

Taustaryhmät 2.

Tärkein vaalittava kulttuuriperintö/-ympäristö

Valitse mikä tärkeäksi valitsemistasi asioista on kaikkein tärkein?

%	Kaikki	Elämänvaihe				Talouden bruttovuositulot €					Taloudellinen tilanne			Äänestäisi nyt					
		Asuu yksin	Asuu kaksin puolison kanssa	Lapsiperhe	Asuu vanhempien luona / muu	Alle 20000	20-35000	35-50000	50-85000	Yli 85000	Tulee mukavasti toimeen	Pärjää, kun tekee ostokset harkiten	Joutuu ajoittain tinkimään kaikkesta	KESK	KOK	PS	SDP	VIHR	VAS
Luontoympäristö	23	23	23	21	28	29	20	19	22	24	22	24	24	16	17	16	22	40	20
Kieli	19	21	20	17	18	18	22	21	16	19	19	20	19	25	20	22	18	13	17
Tavat, perinteet ja (käden)taidot	15	13	15	20	10	13	15	16	16	14	15	17	13	20	14	23	15	10	13
Ihmisten yhteiset kokemukset ja tarinat	7	6	8	7	9	6	6	7	9	9	7	7	8	6	9	4	10	7	9
Muinaisaineet, muinaiset paikat ja monumentit	6	8	6	7	4	6	7	7	6	4	6	6	7	4	6	9	7	6	6
Tiede ja sen saavutukset	5	5	6	4	12	5	4	5	8	6	7	5	4	3	10	3	5	6	10
Uskonto ja uskomukset	4	5	2	4	2	7	5	2	3	1	3	4	4	9	2	6	2	1	0
Maisemat	3	3	3	5	1	5	3	3	2	3	3	4	4	3	4	2	4	2	1
Taide ja sen saavutukset	2	3	3	1	2	1	3	3	2	3	3	2	2	1	3	2	3	3	5
Maamme elinkeinoelämä ja sen saavutukset	2	1	4	1	1	2	2	3	3	3	3	2	1	3	4	1	3	1	0
Rakennettu ympäristö	2	3	3	1	1	1	3	3	2	2	3	2	2	3	3	2	3	1	2
Moderni teknologia ja sen saavutukset	1	1	1	2	0	0	1	0	3	1	2	1	0	4	2	2	0	1	0
Urheilu ja liikunta	1	1	1	3	1	0	2	2	1	2	2	0	2	1	1	1	3	1	1
Arjen tavarat ja esineet	1	1	0	1	1	2	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1
Muu	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0
En osaa sanoa	7	6	5	7	10	6	6	8	5	6	6	5	8	3	3	4	5	6	14

■ Suurempi kuin muiden vastaajien tulos

■ Pienempi kuin muiden vastaajien tulos (95 % luottamustaso)

Yhteiskunnallinen merkittävyys. Taustaryhmät 1.

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?

Keskiarvo	Kaikki	Suku		Ikä					Asuinpaikka			Ammattiryhmä						Koulutus			
		Nainen	Mies	Alle 30 v.	30-45 v.	46-55 v.	56-64 v.	Yli 65 v.	Suur-Hki	Muu kaupunki	Maa-seutu	Johtava asema/ Ylempi toimihlö	Alempi toimihenkilö	Työntekijä	Yrittäjä	Koululainen/opiskelija	Eläkeläinen	Muu	Peruskoulutus	Muu koulutus	Akateeminen
Kulttuuriperinnön arvoa ei voi mitata rahassa	4,31	4,5	4,11	3,93	4,31	4,42	4,48	4,42	4,19	4,31	4,41	4,11	4,26	4,24	4,34	4,26	4,4	4,45	4,28	4,33	4,32
Kulttuuriperintö on tärkeää eri alueiden maineelle	3,99	4,09	3,89	3,69	4,01	4,01	4,13	4,09	3,95	3,98	4,06	3,84	3,87	4,04	4,03	3,95	4,02	4,06	3,94	4,01	4,08
Kaupungeja kehitettäessä kulttuuriperintö pitää ottaa huomioon nykyistä enemmän	3,98	4,12	3,84	3,63	3,93	4,01	4,17	4,14	3,92	3,97	4,06	3,78	3,86	3,95	4	3,93	4,09	4,07	4,02	3,95	3,96
Kulttuuriperintö lisää ihmisten välistä ymmärrystä	3,94	4,04	3,84	3,64	3,87	4	4,09	4,09	3,96	3,92	3,97	3,85	3,78	3,92	4,1	3,68	4,04	4,02	3,86	3,95	4,07
Kulttuuriperintö edistää ihmisten hyvinvointia	3,85	3,96	3,73	3,59	3,83	3,89	4,01	3,92	3,89	3,8	3,91	3,79	3,75	3,84	4,06	3,73	3,89	3,88	3,74	3,83	4,09
Kulttuuriperinnön osuutta pitäisi lisätä koulujen opetuksessa	3,83	3,96	3,7	3,51	3,79	3,83	4,04	3,98	3,84	3,78	3,94	3,62	3,73	3,8	3,95	3,64	3,94	3,93	3,82	3,85	3,81
Kaupungistuminen luo uusia kulttuuriperinnön muotoja	3,67	3,68	3,66	3,52	3,64	3,7	3,74	3,74	3,78	3,68	3,52	3,8	3,64	3,56	3,88	3,78	3,69	3,51	3,49	3,68	4,02
Ilmastomuutos on uhka kulttuuriperinnölle	3,67	3,86	3,49	3,59	3,63	3,7	3,75	3,69	3,65	3,68	3,65	3,52	3,67	3,6	3,48	3,94	3,7	3,77	3,67	3,68	3,66
Kulttuuriperintö on merkittävää eri elinkeinojen menestymiselle	3,51	3,62	3,41	3,37	3,44	3,5	3,64	3,61	3,52	3,49	3,55	3,35	3,4	3,52	3,59	3,4	3,57	3,64	3,53	3,47	3,56
Kulttuuriperintö tuo lisää tuloja omalle kotipaikkakunnalle	3,42	3,57	3,28	3,28	3,36	3,47	3,55	3,48	3,47	3,39	3,45	3,34	3,32	3,35	3,63	3,61	3,46	3,48	3,38	3,41	3,5
Kaupungistuminen on uhka kulttuuriperinnön säilymiselle	3,32	3,42	3,22	3,28	3,45	3,43	3,22	3,2	2,95	3,4	3,49	3	3,31	3,52	3,09	3,35	3,26	3,47	3,56	3,3	2,87
Kulttuuriperinnöstä huolehtiminen auttaa hidastamaan ilmastomuutosta	3,28	3,48	3,1	3,26	3,23	3,3	3,34	3,3	3,26	3,25	3,38	3,05	3,27	3,3	3,33	3,38	3,29	3,41	3,28	3,28	3,26
Kulttuuriperintö on pääosin taloudellinen rasite	2,23	2,16	2,3	2,45	2,3	2,26	2,1	2,09	2,08	2,29	2,26	2,2	2,34	2,38	1,99	2,35	2,15	2,15	2,36	2,24	1,98

Ero koko aineiston keskiarvoon (skaala 1–5)

■ +0,20 > ■ -0,14 – +0,14 ■ -0,20 >
■ +0,15 – +0,19 ■ -0,15 – -0,19

Yhteiskunnallinen merkittävyys. Taustaryhmät 2.

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?

Keskiarvo	Kaikki	Elämänvaihe				Talouden bruttovuositulot €					Taloudellinen tilanne			Äänestäisi nyt					
		Asuu yksin	Asuu kaksin puolison kanssa	Lapsiperhe	Asuu vanhempien luona / muu	Alle 20000	20-35000	35-50000	50-85000	Yli 85000	Tulee mukavasti toimeen	Pärjää, kun tekee ostokset harkiten	Joutuu ajoittain tinkimään kaikesta	KESK	KOK	PS	SDP	VIHR	VAS
Kulttuuriperinnön arvoa ei voi mitata rahassa	4,31	4,27	4,33	4,33	4,28	4,37	4,4	4,33	4,32	4,01	4,33	4,27	4,35	4,24	4,29	4,26	4,25	4,45	4,45
Kulttuuriperintö on tärkeää eri alueiden maineelle	3,99	3,92	4,02	4,05	3,91	3,97	4,04	4,1	3,96	3,81	4,03	3,96	3,95	4,01	4,05	4,01	3,95	4,15	4,04
Kaupunkoja kehitettäessä kulttuuriperintö pitää ottaa huomioon nykyistä enemmän	3,98	3,97	4	3,97	3,91	4,03	4,11	4,1	3,92	3,71	3,94	3,99	4,03	3,87	3,93	4,01	3,92	4,22	4,18
Kulttuuriperintö lisää ihmisten välistä ymmärrystä	3,94	3,94	3,96	3,91	3,87	3,9	3,99	4,04	3,96	3,77	3,97	3,94	3,88	3,99	3,99	3,77	3,93	4,09	4,07
Kulttuuriperintö edistää ihmisten hyvinvointia	3,85	3,83	3,87	3,86	3,81	3,85	3,94	3,91	3,82	3,74	3,91	3,82	3,8	3,84	3,83	3,92	3,82	4,1	4,03
Kulttuuriperinnön osuutta pitäisi lisätä koulujen opetuksessa	3,83	3,79	3,89	3,8	3,67	3,83	3,96	3,9	3,7	3,75	3,79	3,84	3,89	3,8	3,8	3,88	3,82	4,03	3,97
Kaupungistuminen luo uusia kulttuuriperinnön muotoja	3,67	3,67	3,67	3,67	3,6	3,64	3,55	3,8	3,8	3,64	3,75	3,65	3,55	3,53	3,89	3,15	3,65	3,95	3,93
Ilmastonmuutos on uhka kulttuuriperinnölle	3,67	3,66	3,64	3,71	3,76	3,77	3,77	3,7	3,66	3,45	3,68	3,66	3,66	3,41	3,68	3,11	3,6	4,14	4,03
Kulttuuriperintö on merkittävää eri elinkeinojen menestymiselle	3,51	3,45	3,54	3,51	3,66	3,54	3,58	3,64	3,39	3,39	3,51	3,54	3,47	3,63	3,49	3,56	3,41	3,65	3,58
Kulttuuriperintö tuo lisää tuloja omalle kotipaikkakunnalleni	3,42	3,4	3,43	3,49	3,27	3,52	3,53	3,52	3,35	3,21	3,41	3,46	3,4	3,5	3,4	3,29	3,37	3,65	3,69
Kaupungistuminen on uhka kulttuuriperinnön säilymiselle	3,32	3,32	3,31	3,33	3,4	3,44	3,48	3,37	3,13	3,04	3,16	3,37	3,59	3,37	3	3,67	3,28	3,33	3,14
Kulttuuriperinnöstä huolehtiminen auttaa hidastamaan ilmastonmuutosta	3,28	3,3	3,26	3,28	3,4	3,32	3,46	3,31	3,2	3,12	3,26	3,3	3,31	3,3	3,16	3,2	3,23	3,46	3,38
Kulttuuriperintö on pääosin taloudellinen rasite	2,23	2,22	2,15	2,38	2,34	2,23	2,16	2,29	2,27	2,2	2,22	2,24	2,24	2,34	2,3	2,21	2,16	1,99	1,88

Ero koko aineiston keskiarvoon (skaala 1–5)

+0,20 >

-0,14 – +0,14

-0,20 >

+0,15 – +0,19

-0,15 – -0,19

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?

Keskiarvo	Kaikki	Sukuoli		Ikä					Asuinpaikka			Ammattiryhmä						Koulutus			
		Nainen	Mies	Alle 30 v,	30-45 v	46-55 v	56-64 v	Yli 65 v	Suur-Hki	Muu kaupunki	Maa-seutu	Johtava asema/ Ylempi toimihlö	Alempi toimihenkilö	Työntekijä	Yrittäjä	Koululainen/ opiskelija	Eläkeläinen	Muu	Peruskoulutus	Muu koulutus	Akateeminen
Jokaisen tulisi voida nauttia kulttuuriperinnöstä	4,42	4,54	4,31	4,15	4,4	4,49	4,6	4,49	4,34	4,43	4,47	4,28	4,33	4,4	4,56	4,43	4,47	4,5	4,4	4,41	4,47
Kulttuuriperinnön asiattomaan käyttöön tulisi puuttua (esim. toisia loukkaava toiminta)	4,2	4,35	4,05	3,95	4,18	4,28	4,31	4,3	4,08	4,21	4,31	4,11	4,16	4,16	4,22	3,99	4,28	4,35	4,2	4,2	4,2
Kulttuuriperinnön turmelamisesta tulee rangaista	4,17	4,21	4,13	3,89	4,19	4,29	4,27	4,21	4,08	4,19	4,23	4,17	4,12	4,16	4,29	3,95	4,2	4,26	4,15	4,17	4,24
Kulttuuriperinnön suoje- luun ja hoitamiseen tulee käyttää julkisia varoja	4,01	4,11	3,9	3,57	4,04	4,05	4,19	4,15	4,01	3,99	4,05	3,95	3,89	3,91	4,17	3,94	4,11	4,06	3,96	3,98	4,19
Kulttuuriperinnön tulisi olla kaikille pääosin ilmaista	3,99	4,11	3,88	3,71	4,05	4,06	4,21	3,98	3,94	4,01	4	3,79	3,9	4,05	3,78	3,95	4,04	4,18	4,05	3,97	3,96
Valtion tulee tukea taloudellisesti niitä, jotka säilyttävät ja hoitavat kulttuuriperintöä	3,96	4,07	3,86	3,59	4,01	4,02	4,13	4,04	3,89	3,95	4,07	3,84	3,84	3,96	4,02	3,84	4,04	4,03	3,94	3,93	4,1
Kulttuuriperintökohteita tulisi suojella liikkakäytöltä	3,82	3,88	3,76	3,53	3,82	3,89	3,94	3,91	3,77	3,8	3,91	3,83	3,8	3,74	3,81	3,7	3,9	3,88	3,82	3,8	3,87
Kulttuuriperinnön suoje- luun ja hoitamiseen tulee käyttää yksityisiä varoja	3,63	3,59	3,67	3,47	3,71	3,67	3,58	3,67	3,71	3,61	3,61	3,76	3,68	3,56	3,77	3,72	3,61	3,52	3,48	3,68	3,84

Ero koko aineiston keskiarvoon (skaala 1–5)

+0,20 >

-0,14 – +0,14

-0,20 >

+0,15 – +0,19

-0,15 – -0,19

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?

Keskiarvo	Kaikki	Elämänvaihe				Talouden bruttovuositulot €					Taloudellinen tilanne			Äänestäisi nyt					
		Asuu yksin	Asuu kaksin puolison kanssa	Lapsiperhe	Asuu vanhempien luona / muu	Alle 20000	20-35000	35-50000	50-85000	Yli 85000	Tulee mukavasti toimeen	Pärjää, kun tekee ostokset harkiten	Joutuu ajoittain tinkimään kaikkesta	KESK	KOK	PS	SDP	VIHR	VAS
Jokaisen tulisi voida nauttia kulttuuriperinnöstä	4,42	4,39	4,43	4,48	4,36	4,42	4,54	4,48	4,41	4,23	4,43	4,44	4,38	4,36	4,4	4,31	4,46	4,65	4,6
Kulttuuriperinnön asiattomaan käyttöön tulisi puuttua (esim. toisia loukkaava toiminta)	4,2	4,16	4,19	4,35	4,05	4,16	4,32	4,23	4,24	3,98	4,23	4,21	4,14	4,21	4,22	3,97	4,21	4,39	4,35
Kulttuuriperinnön turmelamisesta tulee rangaista	4,17	4,16	4,14	4,3	4,03	4,07	4,31	4,25	4,22	4	4,2	4,19	4,11	4,07	4,21	4,12	4,17	4,42	4,28
Kulttuuriperinnön suoje- luun ja hoitamiseen tulee käyttää julkisia varoja	4,01	4	4,03	4,01	3,91	3,99	4,18	4,12	3,98	3,83	4,04	4,01	3,95	3,98	4,01	3,83	3,97	4,33	4,29
Kulttuuriperinnön tulisi olla kaikille pääosin ilmaista	3,99	4	3,99	4,02	3,93	4,12	4,08	4,02	3,89	3,76	3,93	4,01	4,1	3,82	3,84	3,96	4,07	4,09	4,28
Valtion tulee tukea taloudellisesti niitä, jotka säilyttävät ja hoitavat kulttuuriperintöä	3,96	3,96	3,98	3,99	3,78	3,96	4,09	4,05	3,97	3,78	3,95	3,98	3,99	3,99	3,89	3,94	3,99	4,19	4,22
Kulttuuriperintökohteita tulisi suojella liikakäytöltä	3,82	3,81	3,82	3,82	3,87	3,8	3,92	3,81	3,86	3,68	3,82	3,85	3,78	3,67	3,81	3,87	3,79	4,06	3,93
Kulttuuriperinnön suoje- luun ja hoitamiseen tulee käyttää yksityisiä varoja	3,63	3,57	3,62	3,75	3,62	3,62	3,58	3,72	3,71	3,63	3,68	3,61	3,56	3,71	3,62	3,63	3,7	3,9	3,82

Ero koko aineiston keskiarvoon (skaala 1–5)

+0,20 >

-0,14 – +0,14

-0,20 >

+0,15 – +0,19

-0,15 – -0,19

Taustaryhmät 1.

Kenen vastuulla kulttuuriperinnöstä huolehtiminen on, 2-3 tärkeintä tahoja

%	Kaikki	Sukupuoli		Ikä					Asuinpaikka			Ammattiryhmä						Koulutus			
		Nainen	Mies	Alle 30 v	30-45 v	46-55 v	56-64 v	Yli 65 v	Suur-Hki	Muu kaupunki	Maa-seutu	Johtava asema/ Ylempi toimihlö	Alempi toimihenkilö	Työntekijä	Yrittäjä	Koululainen/ opiskelija	Eläkeläinen	Muu	Peruskoulutus	Muu koulutus	Akateeminen
Viranomaisten vastuulla	69	69	69	54	67	74	75	77	70	68	72	77	66	65	78	60	74	65	61	73	78
Kansalaisten vastuulla	64	66	63	54	61	63	70	74	60	65	66	65	65	58	75	63	70	61	59	67	70
Yhteisöjen vastuulla	53	56	49	50	51	54	54	55	51	51	58	51	46	54	53	52	54	56	51	53	54
Asianharrastajien vastuulla	23	22	23	25	21	20	23	24	21	24	22	14	17	24	23	29	25	24	27	21	16
Yritysten vastuulla	10	10	11	9	10	11	10	12	13	10	8	15	10	9	6	8	12	8	10	11	11
Jonkun muun vastuulla	1	1	2	3	1	2	1	1	2	1	1	1	3	1	1	4	1	3	1	1	2
En osaa sanoa	11	10	11	21	13	8	7	4	12	11	8	10	14	12	6	15	6	14	14	8	8

■ Suurempi kuin muiden vastaajien tulos

■ Pienempi kuin muiden vastaajien tulos (95 % luottamustaso)

Kenen vastuulla kulttuuriperinnöstä huolehtiminen on, 2-3 tärkeintä tahoja

%	Kaikki	Elämänvaihe				Talouden bruttovuositulot €					Taloudellinen tilanne			Äänestäisi nyt					
		Asuu yksin	Asuu kaksin puolison kanssa	Lapsiperhe	Asuu vanhempien luona / muu	Alle 20000	20-35000	35-50000	50-85000	Yli 85000	Tulee mukavasti toimeen	Pärjää, kun tekee ostokset harkiten	Joutuu ajoittain tinkimään kaikesta	KESK	KOK	PS	SDP	VIHR	VAS
Viranomaisten vastuulla	69	68	70	73	57	60	70	70	74	73	71	67	70	68	71	66	71	78	69
Kansalaisten vastuulla	64	60	69	65	55	61	67	65	66	70	69	65	56	75	76	49	65	69	63
Yhteisöjen vastuulla	53	55	51	54	47	58	56	54	55	45	54	55	49	53	54	57	51	64	49
Asianharrastajien vastuulla	23	23	24	18	26	27	25	24	24	16	22	25	21	23	25	35	20	20	20
Yritysten vastuulla	10	12	10	10	10	9	9	12	13	12	10	11	11	8	7	7	12	14	14
Jonkun muun vastuulla	1	2	1	1	4	2	3	1	0	2	1	1	3	1	1	4	0	2	1
En osaa sanoa	11	12	9	9	19	13	7	9	6	10	7	10	15	4	5	8	13	3	13

■ Suurempi kuin muiden vastaajien tulos

■ Pienempi kuin muiden vastaajien tulos (95 % luottamustaso)

Taustaryhmät 1.

Kenen vastuulla kulttuuriperinnöstä huolehtiminen on, tärkein taho

%	Kaikki	Sukupuoli		Ikä					Asuinpaikka			Ammattiryhmä						Koulutus			
		Nainen	Mies	Alle 30 v	30-45 v	46-55 v	56-64 v	Yli 65 v	Suur-Hki	Muu kaupunki	Maa-seutu	Johtava asema/ Ylempi toimihlö	Alempi toimihenkilö	Työntekijä	Yrittäjä	Koululainen/ opiskelija	Eläkeläinen	Muu	Peruskoulutus	Muu koulutus	Akateeminen
Viranomaisten vastuulla	39	39	40	27	43	43	40	41	44	40	34	41	48	41	36	30	39	33	35	40	46
Kansalaisten vastuulla	32	31	32	30	27	30	35	37	29	31	35	32	29	29	37	37	34	29	31	33	32
Yhteisöjen vastuulla	14	14	13	17	14	14	13	12	13	13	16	14	12	12	12	16	13	18	14	15	11
Asianharrastajien vastuulla	5	6	5	9	6	3	3	5	5	5	6	3	3	6	4	6	5	9	9	4	3
Yritysten vastuulla	1	1	2	4	1	1	1	0	1	2	1	5	1	2	1	1	1	0	2	1	1
Jonkun muun vastuulla	1	1	2	3	1	1	1	1	2	1	1	1	3	1	1	4	1	2	2	1	2
En osaa sanoa	7	8	6	10	8	6	7	5	6	8	6	4	5	10	9	6	6	9	8	6	6

■ Suurempi kuin muiden vastaajien tulos

■ Pienempi kuin muiden vastaajien tulos (95 % luottamustaso)

Kenen vastuulla kulttuuriperinnöstä huolehtiminen on, tärkein taho

%	Kaikki	Elämänvaihe				Talouden bruttovuositulot €					Taloudellinen tilanne			Äänestäisi nyt					
		Asuu yksin	Asuu kaksin puolison kanssa	Lapsiperhe	Asuu vanhempien luona / muu	Alle 20000	20-35000	35-50000	50-85000	Yli 85000	Tulee mukavasti toimeen	Pärjää, kun tekee ostokset harkiten	Joutuu ajoittain tinkimään kaikesta	KESK	KOK	PS	SDP	VIHR	VAS
Viranomaisten vastuulla	39	39	39	45	24	34	37	41	42	41	38	39	43	34	41	44	42	41	48
Kansalaisten vastuulla	32	29	36	28	29	27	31	32	32	39	35	32	26	42	39	19	32	29	24
Yhteisöjen vastuulla	14	14	12	13	22	19	15	11	16	7	14	14	12	13	13	18	12	18	11
Asianharrastajien vastuulla	5	6	5	4	9	8	5	6	5	4	5	5	6	4	4	7	6	3	11
Yritysten vastuulla	1	2	1	1	1	1	1	2	1	3	1	2	1	2	0	2	0	2	1
Jonkun muun vastuulla	1	2	1	1	5	2	2	1	0	2	1	1	3	1	1	4	0	1	1
En osaa sanoa	7	8	6	7	10	10	8	8	4	4	6	7	9	4	2	6	8	8	5

■ Suurempi kuin muiden vastaajien tulos

■ Pienempi kuin muiden vastaajien tulos (95 % luottamustaso)

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?

Keskiarvo	Kaikki	Suku		Ikä					Asuinpaikka			Ammattiryhmä						Koulutus			
		Nainen	Mies	Alle 30 v.	30-45 v.	46-55 v.	56-64 v.	Yli 65 v.	Suur-Hki	Muu kaupunki	Maa-seutu	Johtava asema/ Ylempi toimihlö	Alempi toimihenkilö	Työntekijä	Yrittäjä	Koululainen/ opiskelija	Eläkeläinen	Muu	Peruskoulutus	Muu koulutus	Akateeminen
Minulla on mahdollisuus osallistua kulttuuriperinnön välittämiseen tuleville sukupolville	3,64	3,77	3,51	3,43	3,63	3,59	3,76	3,77	3,55	3,63	3,76	3,62	3,59	3,59	3,89	3,73	3,7	3,46	3,52	3,65	3,88
Haluaisin tietää enemmän kulttuuriperinnöstä	3,58	3,69	3,46	3,39	3,6	3,59	3,65	3,63	3,54	3,57	3,63	3,42	3,5	3,55	3,6	3,71	3,6	3,69	3,58	3,6	3,51
Kulttuuriperintöä koskevaa tietoa on helppo saada	3,28	3,28	3,29	3,12	3,27	3,26	3,47	3,33	3,27	3,27	3,34	3,34	3,14	3,3	3,26	3,16	3,31	3,34	3,23	3,28	3,4
Kulttuuriperinnön määrittely on asiantuntijoiden tehtävä	3,15	3,15	3,15	3,14	3,2	3,05	3,05	3,24	3,08	3,16	3,2	3,02	3,19	3,22	2,96	2,99	3,21	3,12	3,25	3,16	2,97
Minulla on mahdollisuus osallistua kulttuuriperinnön määrittelyyn	2,75	2,76	2,74	2,77	2,69	2,63	2,78	2,85	2,68	2,71	2,9	2,68	2,62	2,76	2,89	2,79	2,8	2,64	2,7	2,71	2,94
Tuotan itse tietoa kulttuuriperinnöstä	2,55	2,58	2,52	2,32	2,36	2,54	2,73	2,82	2,48	2,49	2,76	2,59	2,46	2,45	2,85	2,29	2,73	2,3	2,37	2,61	2,71
Olen aktiivisesti mukana kulttuuriperintöä koskevassa toiminnassa	2,3	2,29	2,32	2,1	2,08	2,26	2,35	2,69	2,36	2,21	2,47	2,3	2,19	2,2	2,59	2,12	2,52	2,06	2,11	2,39	2,51

Ero koko aineiston keskiarvoon (skaala 1–5)

+0,20 >

-0,14 – +0,14

-0,20 >

+0,15 – +0,19

-0,15 – -0,19

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?

Keskiarvo	Kaikki	Elämänvaihe				Talouden bruttovuositulot €					Taloudellinen tilanne			Äänestäisi nyt					
		Asuu yksin	Asuu kaksin puolison kanssa	Lapsiperhe	Asuu vanhempien luona / muu	Alle 20000	20-35000	35-50000	50-85000	Yli 85000	Tulee mukavasti toimeen	Pärjää, kun tekee ostokset harkiten	Joutuu ajoittain tinkimään kaikesta	KESK	KOK	PS	SDP	VIHR	VAS
Minulla on mahdollisuus osallistua kulttuuriperinnön välittämiseen tuleville sukupolville	3,64	3,48	3,64	3,82	3,85	3,51	3,68	3,78	3,65	3,67	3,77	3,62	3,41	3,84	3,69	3,29	3,61	3,92	3,77
Haluaisin tietää enemmän kulttuuriperinnöstä	3,58	3,54	3,6	3,58	3,63	3,64	3,65	3,67	3,45	3,42	3,55	3,6	3,6	3,56	3,52	3,72	3,54	3,87	3,81
Kulttuuriperintöä koskevaa tietoa on helppo saada	3,28	3,26	3,3	3,31	3,19	3,33	3,33	3,31	3,33	3,25	3,36	3,31	3,08	3,45	3,31	3,16	3,34	3,48	3,3
Kulttuuriperinnön määrittely on asiantuntijoiden tehtävä	3,15	3,14	3,15	3,16	3,27	3,12	3,31	3,17	3,21	3	3,13	3,18	3,15	3,26	3,28	3,03	3,16	3,12	2,98
Minulla on mahdollisuus osallistua kulttuuriperinnön määrittelyyn	2,75	2,74	2,73	2,67	3,13	2,71	2,86	2,72	2,81	2,7	2,76	2,8	2,64	2,78	2,87	2,49	2,74	3	2,85
Tuotan itse tietoa kulttuuriperinnöstä	2,55	2,41	2,63	2,63	2,37	2,38	2,68	2,62	2,56	2,54	2,55	2,53	2,54	2,77	2,63	2,56	2,54	2,59	2,56
Olen aktiivisesti mukana kulttuuriperintöä koskevassa toiminnassa	2,3	2,28	2,37	2,19	2,33	2,11	2,32	2,38	2,32	2,4	2,33	2,35	2,18	2,48	2,39	2,22	2,35	2,45	2,32

Ero koko aineiston keskiarvoon (skaala 1–5)

+0,20 >

-0,14 – +0,14

-0,20 >

+0,15 – +0,19

-0,15 – -0,19

Taustaryhmät 1.

Mieluisimmat tavat panostaa kulttuuriperintöön

%	Kaikki	Sukupuoli		Ikä					Asuinpaikka			Ammattiryhmä						Koulutus			
		Nainen	Mies	Alle 30 v	30-45 v	46-55 v	56-64 v	Yli 65 v	Suur-Hki	Muu kaupunki	Maa-seutu	Johtava asema/ Ylempi toimihlö	Alempi toimihenkilö	Työntekijä	Yrittäjä	Koululainen/ opiskelija	Eläkeläinen	Muu	Peruskoulutus	Muu koulutus	Akateeminen
Verorahojeni käyttäminen kulttuuriperintöön	42	42	43	26	42	43	51	50	48	42	38	43	38	38	48	40	48	39	35	44	56
Sisäänpääsymaksujen maksaminen kulttuuriperintökohteisiin ja -tapahtumiin	41	46	36	33	39	42	45	46	40	41	42	45	42	40	43	38	43	37	37	42	47
Osallistuminen ja ajan käyttäminen kulttuuriperinnöstä huolehtimiseen	38	45	32	29	36	37	41	47	35	36	46	31	37	30	45	48	43	41	36	40	40
Rahan ja ajan käyttäminen kulttuuriperintömatkailuun	25	27	24	26	33	25	23	18	26	24	26	32	30	27	29	32	17	26	21	25	33
Rahan lahjoittaminen kulttuuriperinnön hoitoon	16	15	18	17	17	10	14	20	18	16	14	18	10	13	22	24	18	14	17	15	17
Rahan sijoittaminen omistamani talon historiaa säilyttävään hoitamiseen	9	10	9	12	10	11	7	6	12	9	8	8	7	10	27	11	6	11	9	9	9
Oman kulttuuriperintökohteen ostaminen	4	3	4	6	5	3	4	1	6	3	3	3	6	4	10	3	1	6	5	3	3
Muu	0	0	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	1
En osaa sanoa	16	14	18	28	17	16	10	7	16	17	11	17	18	19	5	19	10	20	20	13	10

■ Suurempi kuin muiden vastaajien tulos

■ Pienempi kuin muiden vastaajien tulos (95 % luottamustaso)

Mieluisimmat tavat panostaa kulttuuriperintöön

%	Kaikki	Elämänvaihe				Talouden bruttovuositulot €					Taloudellinen tilanne			Äänestäisi nyt					
		Asuu yksin	Asuu kaksin puolison kanssa	Lapsiperhe	Asuu vanhempien luona / muu	Alle 20000	20-35000	35-50000	50-85000	Yli 85000	Tulee mukavasti toimeen	Pärjää, kun tekee ostokset harkiten	Joutuu ajoittain tinkimään kaikkesta	KESK	KOK	PS	SDP	VIHR	VAS
Verorahojeni käyttäminen kulttuuriperintöön	42	43	45	41	25	39	42	45	43	48	44	43	40	40	47	32	42	60	61
Sisäänpääsymaksujen maksaminen kulttuuriperintökohteisiin ja -taphtumiin	41	39	44	37	37	34	45	42	47	43	44	44	32	44	49	33	39	51	34
Osallistuminen ja ajan käyttäminen kulttuuriperinnöstä huolehtimiseen	38	39	39	35	38	47	39	37	38	36	38	39	39	40	40	33	40	50	34
Rahan ja ajan käyttäminen kulttuuriperintömatkailuun	25	24	25	29	20	26	23	26	26	28	27	25	21	26	24	23	20	36	26
Rahan lahjoittaminen kulttuuriperinnön hoitoon	16	16	16	17	14	19	18	17	12	18	17	17	14	10	21	19	20	15	12
Rahan sijoittaminen omistamani talon historiaa säilyttävään hoitamiseen	9	8	8	13	10	8	9	10	8	12	10	9	9	8	9	12	6	12	11
Oman kulttuuriperintökohteen ostaminen	4	3	3	6	4	4	5	2	3	6	4	3	4	4	2	10	2	8	3
Muu	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0
En osaa sanoa	16	18	13	12	29	19	11	13	11	16	11	14	24	9	9	10	15	6	15

■ Suurempi kuin muiden vastaajien tulos

■ Pienempi kuin muiden vastaajien tulos (95 % luottamustaso)